

V začetku minulega tedna so predstavniki tovarne farmacevtskih in kemičnih izdelkov LEK iz Ljubljane in grafičnega podjetja Gorenjski tisk iz Kranja podpisali samoupravni sporazum o združitvi v sestavljeno organizacijo. Gorenjski tisk je že doslej tesno poslovno sodeloval z Lekom. V združenem podjetju bosta v prihodnje oba partnerja usklajevala proizvodni program, možnosti sodelovanja pa se kažejo tudi pri nabavi, uvozu, finančnih poslih in drugem. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

Leto XXVII. Številka 85

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin — Izdaja CP Glas Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič — Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

Kranj, torek 5. 11. 1974

Cena: 1 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

3. STRAN:

Nov delovni čas le prvi korak

2. STRAN:

Pet obrazov avstrijske »demokratičnosti«

6. stran:

Pretežke šolske torbe

Požar

V soboto, 2. novembra, dopoldne je gorelo na gospodarskem poslopiju Janeza Žontarja od Sv. Duha pri Škofji Loki. Poslopje je pogorelo, zraven pa še okoli 15 ton krme in stelje. Škode je za okoli 50.000 din. Komisija je ugotovila, da so se v stelji igrali otroci z vžigalicami.

19. STRAN:

A. Pušnik zmagovalec balkanskega rallyja

jubilejna mešanica

BRAVO

netto 100g

ŠPECIJA BLED

V Radovljici družbeni dogovor namesto referendumu

Radovljiška občinska skupščina je na zadnji seji potrdila predlog iniciativnega odbora za pripravo referendumu in občinske konference socialistične zveze. — Šole bi dogradili na podlagi družbenega dogovora, ne pa s podaljšanim samoprispevkom. Hkrati bi rešili otroško varstvo in posebno šolstvo — Najprej samoupravna komunalna skupnost in program. Vsaka krajevna skupnost pa naj bi se po potrebi odločala še za druge oblike zbiranja sredstev

Dve točki dnevnega reda od trinajstih sta na sredini seji vseh treh zborov radovljiške občinske skupščine zbudili dokaj široko razpravo. Najprej so delegati potrdili poročilo upravnega odbora sklada za izgradnjo osnovnih šol v občini nato pa še deloma spremenjen predlog iniciativnega odbora za pripravo referendumu. Nazadnje so v upravni odbor sklada za izgradnjo šol v občini imenovali še predsednika občinske skupščine inž. Leopolda Pernuša in predstavnika izvršnega sveta občinske skupščine Franca Podjeda.

Iz poročila upravnega odbora sklada je razvidno, da so bile do danes na podlagi samoprispevka občanov, prispevka delovnih organizacij in vsakoletnih sredstev iz občinskega proračuna dograjene osnovne šole v Lipnici, Lescah, Radovljici, na Bledu in v Bohinjski Bistrici. Zaradi občutnih podražitev gradnje pa ni bilo mogoče zgraditi v celoti telovadnic pri osnovnih šolah Lesce, Radovljica, Bled in v Bohinjski Bistrica ter osnovne šole v Begunjah. Obračun nadalje kaže, da bo po izteku samoprispevka (januarja 1975) na podlagi referendumu manjkala približno milijarda starih dinarjev za pokritje dosedanjih stroškov gradnje. Da bi dogradili telovadnice in zgradili osnovno šolo v Begunjah oziroma uresničili program izpred sedmih let, pa bi morali zbrati še približno 2,2 milijarde starih dinarjev. Skupaj bi torej potrebovali za uresničitev prvotnega programa še nekaj nad 3 milijarde starih dinarjev.

Kot rečeno so takšno poročilo delegati na sredini seji z razumevanjem potrdili. Ugotovili so tudi,

da je sklad s sredstvi v tem obdobju dobro gospodaril glede na številne težave zaradi izredno nestabilnega obdobja. Ob tem velja omeniti, da je delegacija iz Plamena postavila vprašanje, ali so bili doslej od delovnih organizacij in ustanov izterjani vsi prispevki za gradnjo šol ali ne. V odgovoru, ki ga je podal predsednik izvršnega sveta, je bilo rečeno, da je le nekaj delovnih organizacij, ki imajo sedež podjetja zunaj občine, v zaostanku s plačilom prispevka predvsem zato, ker se je med tem spremenil sistem pobiranja teh prispevkov. Tega denarja, ki ga bodo skušali še izterjati, je za okrog 100 starih milijonov. Delegacija iz 22. volilnega okoliša (Lesce) pa je zahtevala pojasnilo, koliko denarja se je doslej zbralo iz posameznih virov. Odgovor: od samoprispevka občanov je bilo do 31. avgusta letos zbranih 181,9 milijona novih dinarjev, od 1-odstotnega prispevka iz bruto osebnih dohodkov 167,9 milijona dinarjev in iz proračuna občine 6,76 milijona novih dinarjev. Sledilo je vprašanje, kolikšna je proračunska vrednost še neopravljenih del. Iz poročila je razvidno, da bo za telovadnice in izgradnjo osnovne šole v Begunjah treba zbrati še okrog dve stari milijardi dinarjev. Telovadnice so namreč dograjene do tretje faze in tako bo na primer samo dograditev telovadnice pri osnovni šoli v Radovljici veljala okrog 400 milijonov starih dinarjev (brez plavalnega bazena in brez opreme). Enako velja tudi za ostale telovadnice. Nazadnje je eden od delegatov še vprašal, kolikšno provizijo dobiva Turistprogres, ki nadzoruje gradnjo. Rekel je, da se slišijo govornice, da samo od ene šole dobi

po 100 starih milijonov dinarjev. Resnica je, da Turistprogres dobi povprečno 1,3 odstotka provizije od investicije posameznega objekta. In kaj je bilo narejeno z denarjem, ki je bil porabljen za gradnjo osnovne šole v Begunjah? Izdelani so bili načrti, urejene zemljiške zadeve in opravljen delen izkop za gradnjo šole.

Obračun je torej ta hip jasen in čist. V občini pa so že pred meseci ugotovili, da bo denarja za dograditev šol zmanjkalo. Zato so že na zadnji in predzadnji seji »stare« občinske skupščine v začetku leta razmišljali, da bi po izteku sedanjega samoprispevka z referendumom samoprispevek občanov podaljšali. Tako je bil v občini imenovan poseben iniciativni odbor za pripravo referendumu. Odbor je zdaj občinski skupščini podal predlog za rešitev problema. Pred sredino sejo občinske skupščine pa je o predlogu razpravljala tudi občinska konferenca socialistične zveze.

Odbor je predlagal, da za dograditev šol (telovadnic in osnovne šole Begunje) po januarju prihodnje leto ne bi razpisali referendumu o samoprispevku občanov. Odbor je menil, da bi denar zbrali na podlagi družbenega dogovora, ki naj bi ga sklenili vsi zaposleni v združenem delu; delovni ljudje v kmetijstvu in obrti. Predlog je, da bi se prispevek iz bruto osebnega dohodka povečal iz dosedanjega 1 na 2 odstotka. Hkrati je odbor predlagal, da bi s takšnim načinom zbiranja sredstev v prihodnjih petih letih lahko dogradili vse šole in uresničili program otroškega varstva ter posebnega šolstva v občini.

V drugem delu pa je iniciativni

odbor predlagal, da bi po januarju prihodnje leto na podlagi referendumu vsak zaposleni v občini prispeval 1 odstotek od neto osebnih dohodkov pet let za reševanje komunalnih in drugih problemov v krajevnih skupnostih v občini.

Kot rečeno je pred sejo občinske skupščine razpravljala o tem že občinska konferenca socialistične zveze. Le-ta je predlog za dograditev šol in uresničitev programa varstvenih ustanov ter posebnega šolstva potrdila. O predlogu za reševanje problemov v krajevnih skupnostih na podlagi samoprispevka vseh zaposlenih pa je menila, da ne ustreza.

Enako stališče je bilo izoblikovano in potrjeno tudi na sredini seji občinske skupščine. Delegati so torej potrdili predlog, naj bi dogradili šole, uresničili program vzgojnega varstva in posebnega šolstva z družbenim dogovorom, ne pa z referendumom oziroma samoprispevkom vseh občanov. O drugem predlogu, ki govori o reševanju komunalnih in drugih problemov v krajevnih skupnostih, pa so menili, da ne bi razpisali referendumu o samoprispevku vseh zaposlenih od neto osebnih dohodkov.

Pred slednjo odločitvijo je bilo v razpravi več mnenj za in proti. Izvršni svet skupščine je namreč uvodoma ugotovil, da je v občini precej komunalnih problemov, vendar pa je predlagal, naj bi program reševanja le-teh izdelala bodoča samoupravna komunalna skupnost v občini. Iniciativni odbor za sestavo skupščine te skupnosti že dela. Po ustanovitvi (v začetku prihodnjega leta) pa naj bi bilo že rešeno tudi zbiranje denarja za delovanje te skupnosti. Trenutno je ena od variant, da bi skupnost dobivala denar na podlagi 1-odstotnega prispevka od bruto osebnih dohodkov zaposlenih. S tako zbranim denarjem bi izdelali program posameznih del v krajevnih skupnostih. Razen tega pa bi posamezne krajevne skupnosti za hitrejšo uresničitev posameznih nalog in potreb lahko organizirale še druge oblike zbiranja denarja (prispevki občanov, samoprispevki na podlagi referendumu, prostovoljno delo in podobno).

Z drugimi besedami ob koncu torej lahko ugotovimo, da v radovljiški občini po izteku sedanjega samoprispevka ne bo ponovnega referendumu. Denar za dograditev šol, izgradnjo varstvenih ustanov in ureditve posebnega šolstva bodo skušali zbrati na podlagi družbenega dogovora o prispevku od bruto osebnega dohodka. O tem bo tekla razprava v organizacijah združenega dela na zborih delavcev. Komunalne in druge probleme v krajevnih skupnostih pa bo v prihodnje reševala bodoča samoupravna komunalna skupnost skupaj s krajevnimi skupnostmi. In nazadnje je treba še povedati. Če se bodo zaposleni v delovnih organizacijah v občini odločili za sklenitev predlaganega družbenega dogovora, bodo šole (telovadnice in šola v Begunjah) po sedanjem finančnem načrtu dograjene do septembra prihodnjega leta.

A. Zalar

V današnji številki posebna kulturna rubrika Snovanja

Naročnik:

XV. JUBILEJNI NOVOLETNI SEJEM V KRANJU od 15. do 26. DECEMBRA 1974

Omiliti naravno katastrofo

Zvezni izvršni svet je pred nekaj dnevi obravnaval poročila delovne skupine, ki je bila na poplavljenih območjih. Menil je, da gre za zelo veliko naravno nesrečo, ki je ogrozila veliko prebivalstva, uničila mnogo hektarov kmetijske zemlje ter cestnih in gozdnih objektov. S tem je povzročila tudi ekonomske in socialne probleme.

Ker gre za naravno nesrečo, ki je ogrozila več republik, se je ZIS odločil, da bo takoj uredil vse, kar je v njegovi pristojnosti, da se čimhitreje in kar najbolj učinkovito pomaga prizadetemu prebivalstvu.

Predsednik Tito obišče NDR

Na povabilo prvega sekretarja CK enotne socialistične partije Nemčije Ericha Honackerja bo predsednik SFRJ in predsednik ZK-J Josip Broz-Tito z ženo Jovanko v prvi polovici novembra uradno obiskal Nemško demokratično republiko.

Povečan izvoz na Kitajsko

Zunanjetrgovinska menjava med Jugoslavijo in LR Kitajsko je dosegla v osmih mesecih letos vrednost 120 milijonov dolarjev, lani vsem letu pa približno 100 milijonov dolarjev. Na Kitajsko smo izvozili med drugim pet ladij, surovo železo, jeklo, ladijske motorje in kemične izdelke. Uvažamo pa tekstil, porcelan, obutev, alkoholne pijače, meso, sadje in povrtnine.

Reševanje pridelka

Zaradi dolgotrajnega deževja je na poljih ostalo veliko koruze. Čeprav v zadnjih dneh ne dežuje več, zaradi razmočenih tal del ni mogoče nadaljevati strojno. Zato so na pomoč priskočili vožaki in mladina. Več deset mladinskih brigad in več sto vojakov je v teh dneh pomagalo obirati koruzo na poljih v okolici Zrenjanina. Ne mudi se samo zato, ker bi kasnilo s pravilom koruze — letos cenijo pridelek v vrednosti milijarde dinarjev — ampak je ogrožena tudi setev pšenice. Le-čta mora biti posejana najkasneje v prvi polovici tega meseca.

Nov mejni prehod

Pri Donjem Milanovcu na naši strani in pri mestu Svinice na romunski strani so odprli nov mejni prehod med Jugoslavijo in Romunijo. To je četrti mejni prehod dveh socialističnih dežel.

Zgodovinski zbornik

Časopisna hiša Bratstvo iz Niša bo v bližnji prihodnosti v srbohrvaščini in bolgarščini izdala zbornik zgodovinskih dokumentov o sodelovanju bolgarske vojske v borbah za osvoboditev Jugoslavije in likvidaciji fašizma v Evropi po 9. septembru 1944.

Zbirka zgodovinskih dokumentov je iz arhiva JLA in drugih armad, ki so sodelovale v zaključnih operacijah za uničenje fašistične Nemčije. V njih so objavljeni tudi dokumenti o sporazumu med Titom in Dimitrovom o sodelovanju bolgarske armije v osvoboditvi Jugoslavije, pa tudi podrobnosti o njenih bojih na jugoslovanskem ozemlju po 9. septembru 1944, ko so bolgarski skupno s sovjetskimi vojniki prešli našo mejo. Objava bo pokazala resnico o vlogi bolgarske vojske in zanikala govorice, ki se pojavljajo v Bolgariji, da je njena vojska osvobodila velik del jugoslovanskega ozemlja.

Pred nekaj dnevi je kranjska temeljna izobraževalna skupnost podelila priznanja in nagrade prosvetnim delavcem za izredne uspehe pri delu. Prejeli so jih učitelji in pedagogi, ki vnašajo v svojo stroko veliko mero ustvarjalnosti, jo tako bogatijo in s tem zbujajo pri mladini zanimanje za poglobljen študij določenega predmeta oziroma snovi. Nagrajenci so: Smilja Gostiša, ki je bila do pred kratkim ravnateljica osnovne šole pri Delavski univerzi v Kranju, sedaj pa je v pokoj, Stefka Kovač iz osnovne šole Simona Jenka, Vladimir Kuster iz Gimnazije, Vida Miklič iz osnovne šole Senčur, Boris Holly iz osnovne šole dr. Franceta Prešerna in Maja Zeunik iz osnovne šole Lucijana Seljaka. (Ib) — Foto: F. Perdan

Tržič

Na prihodnji razširjeni seji izvršnega odbora občinske konference SZDL v Tržiču, na katero bodo povabili tudi predstavnike družbenopolitičnih organizacij, bodo razpravljali o pripravah na volitve delegacij za skupščine samoupravnih interesnih skupnosti in na ustanovitev skupnosti. V temeljnih organizacijah združenega dela bodo volitve v četrtek, 5. decembra, v krajevnih skupnostih pa v nedeljo, 8. decembra. Temeljne organizacije združenega dela in krajevne skupnosti so s pripravami na volitve seznanjene, občinska konferenca SZDL in občinski svet zveze sindikatov pa sta izdelala tudi posebni delovni program. V okviru programa priprav na volitve in ustanovitev samoupravnih interesnih skupnosti sta organizacija SZDL in sindikat že organizirala posvetovanje predsednikov krajevnih organizacij SZDL, krajevnih skupnosti in sekretarjev ZK, članov predsedstva občinskega sindikata ter predstavnikov sindikalnih konferenc. Sestajajo se tudi pripravljalni odbori za ustanovitev skupnosti. Nove skupščine samoupravnih interesnih skupnosti naj bi se prvič sestale proti koncu decembra. Do takrat pa bo nujno opraviti še veliko dela. -jk

Pet obrazov avstrijske »demokratičnosti«

Najnovejši protest vlade SFRJ ni umetna eskalacija starih nasprotij, namreč obsodba mnogih novih neodgovornih dejanj, ki mečejo čudno luč na našo sosedo

Noto, ki jo je pretekli torek, 29. oktobra, podpredsednik ZIS in zvezni sekretar za zunanje zadeve Miloš Minić izročil odpravniku poslov avstrijskega veleposlanstva Rudolfu Bognerju, so spriči njene kategoričnosti in tehtne vsebine povsod v svetu sprejeli z velikim zanimanjem. To je bil tudi eden glavnih namenov jugoslovanske vlade, odločne, da spriči najnovejšega razvoja dogodkov v sosednji državi sproži širšo mednarodno obravnavo spora; značaj in teža slednjega sta namreč že prerasla okvire »internih« zapletov okrog slovenske manjšine na Koroskem ter postavila v ospredje cel niz koeljljivih vprašanj, ki nenehno krhajo nekoč prijateljske odnose med Avstrijo in Jugoslavijo. Kaj imamo v mislih?

Sedanje ravnanje vodilnih dunajskih krogov ni mogoče več jemati zgolj kot potezo trenutne narave, izvirajočo iz notranjega merjenja sil in strankarskega taktiziranja, ampak kot nevaren poskus tihe revizije državne pogodbe, ustanovne listine avstrijske republike. Seznam kršitev posameznih določil je mnogo daljši kakor so pred domačo in mednarodno javnostjo pripravljani priznati Kreiskyjevi ministri. V zelo čudno luč postavljajo skrbno negovano vizijo demokratičnosti in nevtalnosti mejaša SFRJ. Nedavno svečano zagotovilo da je člen, ki predpisuje namestitve ustreznih to-pografskih oznak, edina neizpolnjena točka v listini, ne zdrži kritike. Enako bridko kot koroški Slovenci gornjo resnico okušajo naši rojaki na avstrijskem Štajerskem in seveda gradiščanski Hrvati, deležni intenzivne »asimilacije«, o čemer jugoslovanska nota govori v poglavju, posvečenem šolstvu. V nadaljevanju potem obojso nezaželene procese v Avstriji, procese, zaradi katerih smo lahko upravičeno vznemirjeni. Opozoriti Evropo nanje, razkrinkati jih in demokratičnim družbam starega kontinenta pokazati, kam pravzaprav drsi »miroljubna« Avstrija, pa je tretji cilj protesta ZIS. Da nam ne bi kdo očital prenapetosti in tendencioznosti, naštejmo pet najbolj kričečih primerov negiranja Avstrijske pogodbe.

SLOVENŠČINA — POMOŽNI JEZIK

Poprečni socialni in izobrazbeni nivo zavedanih Hrvatov in Slovencev v Avstriji občutno zaostaja za nivojem »spodobnih državljanov«. Krivo ni niti nključje niti »manjvrednost rase«,

temveč desetletja trajajoča prikrita diskriminacija, ki ima najrazličnejše pojavnne oblike. Šole, kjer naj bi pouk potekal v slovenščini, so priznane slabe. Domnevno pomanjkanje ustreznih kvalificiranih pedagogov je odgovornim omogočilo, da so materin jezik učencev — zlasti kar zadeva obseg in kvaliteto podajanja snovi — izenačili z angleščino in francoščino. Slovenščina in hrvaščina kot uradna jezika sta enakovrsta samo teoretično, kajti v pisarnah občujejo skoraj izključno po nemško. Kulturniška društva in združbe rojakov onstran Karavank ne dobivajo nikakršne federalne ali deželne podpore in tudi možnost gostovanja gledaliških, pevskih, glasbenih ali recitatorskih ansamblov v pomembnejših urbanih središčih je praktično enaka ničli. Pristojni torej sploh ne skušajo preprečiti izigravanja 3. člena ADP.

»Slovenska gimnazija je strup v Celovcu!« so 13. oktobra, ob zborovanju heimatdienstovcev zapisali na transparent nemškutarško razpoloženi demonstranti. V menda zadnji tovrstni ustanovi, ki se jim je izmuznila iz rok, vidijo perečo nevarnost, saj bi »zaslepljeni« maturantje utegnili kasneje postati zametek opozicijske inteligence ter pobudnik gospodarskega vzpona slovenskega življa v srcu Koroške. Kaže, da so tudi gospodje v dunajskih palačah podobnega mnenja, kajti obsodb heimatdienstovskega početja ni bilo slišati. Nemesto ustreznih dejanj je sledilo nekaj formalnih pozivov k potrpežljivosti in zdravi pameti.

Posebej bi kazalo omeniti provokatorska prizadevanja dela dnevnega in bulvarnega tiska v Avstriji, ki prerašča v kottišče obujenih velikonemških idej in ki hkrati nastopa v vlogi sluge emigrantskih, neofašističnih ter ustaških skupin. Ni moč prezreti dejstva, da avtorji naravnost tekmujejo med seboj, kdo bo natresel bralcem več dezinformacij, laži, namigovanj in podtikanj. V imenu svobode izražanja navdušeno kujejo napovedi o bližnjem razkolu v ZKJ, o propadu politike nevrščnosti, o brezizhodni ekonomski situaciji v SFRJ, o kipečih separatističnih težnjah znotraj republik itd. Zvesto objavljajo podtikanja sovražnikov socialistične ureditve ter napihujejo izmišljotine sumljivega izvora. Eno najsočnejših (»V Jugoslaviji zapirajo škofo!«) naj bi jim posredovali ugledni agenciji UPI in Reuter — čeprav

Jesenice

Na zadnji seji predsedstva občinskega odbora ZZB NOV Jesenice so med drugim razpravljali tudi o delu odbora za zbiranje prispevkov za gradnjo spominskega doma mladine in borcev v Kumrovcu. Na Jesenicah so s prostovoljnimi prispevki zaposlenih, mladine in upokojencev zbrali skupaj 279.000 dinarjev. Se posebno pomemben je prispevek učencev osnovne šole Tone Čufar, ki so zbrali odpadni papir in ga nabrali več kot 50 ton.

Minuli torek se je sestalo predsedstvo občinske konference ZSMS Jesenice in razpravljalo o kandidadni listi bodočega vodstva mladinske organizacije ter o drugih pomembnih nalogah, ki čakajo mlade po IX. kongresu ZSMS. Člani kadrovske komisije so na seji predložili spremenjeno in dopolnjeno kandidadno listo, s katero se je predsedstvo strinjalo. V bodoče bo v predsedstvu triindvajset članov, od tega jih bo devet sestavljalo sekretariat. Ob koncu torkove seje so sprejeli sklep, da bo volilna seja OK ZSMS Jesenice v četrtek, 14. novembra.

Kranj

Kranj, 4. novembra — Popoldne so se na posvetu sestali predsedniki osnovnih organizacij sindikata, predsedniki delavskih svetov, sekretarji osnovnih organizacij zveze komunistov in aktivov ZK, predsedniki organizacij zveze mladine in uredniki glasil delovnih organizacij. Posvet so sklicale skupščina občine, občinska konferenca socialistične zveze, občinski sindikalni svet, komite občinske konference zveze komunistov in komite občinske konference zveze socialistične mladine. Razpravljali so o ustanavljanju interesnih skupnosti, ki enakopravno sodelujejo s pristojnimi zbori skupščin družbenopolitičnih skupnosti, o oblikovanju in volitvah delegacij ter o delegiranju delegatov v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti v občini Kranj.

Davi je bil v Kranju posvet predsednikov komisij in referentov za zadeve borcev NOV in VVI pri gorenjskih občinskih skupščinah. Govorili so o usklajevanju odlokov in kriterijev za dodeljevanje občinskih priznavalnih udeležencem NOV in VVI.

Radovljica

Na zadnji seji radovljiške občinske skupščine so imenovali dvanajstčlanski iniciativni odbor za ustanovitev samoupravne interesne skupnosti socialnega skrbstva. Za predsednika odbora so izvolili Stanka Megliča s Črnicva. Razen tega so razrešili člana sveta za ljudsko obrambo občinske skupščine Milana Kostomaja, za novega člana pa so izvolili Kosima Smailagića z Bleda in Albina Jensterla iz Radovljice.

Delegati vseh treh zborov radovljiške občinske skupščine so na sredini skupni seji sprejeli tri pomembne dokumente, in sicer: družbeni dogovor o uresničevanju dolgoročnega programa razvoja kmetijstva v Sloveniji za obdobje 1974—1980, družbeni dogovor o usmerjeni stanovanjski gradnji po srednjeročnem programu občine in družbeni dogovor o oblikovanju in izvajanju študentske politike v Sloveniji.

jo je uredništvom v resnici sporočil kanclerjev kabinet! Navzlic demantiju jugoslovanskih oblasti so avtorji naslednjega dne potrdili verodostojnost obvestila ter »senzacijo« tovariško vrgli v premevanje celotni zahodni hemisferi.

SS ZBORUJE

Dvomiti začenjamo o odkritosti avstrijskih in koroških politikov, ki zagotavljajo, da bodo obstoječe pomanjkljivosti odpravili v obojestransko zadovoljstvo. Poglejmo, zakaj.

Avstrijsko sodstvo in policija ne ukreneta ničesar zoper naglo rast terorističnih tolpa, ki v obmejnem pasu ustanavljajo improvizirane koordinacijske centre propagandno-hujškaških in oboroženih akcij, naperjenih proti Jugoslaviji. Naravnost pokroviteljsko tolerantna sta tudi do dobro organiziranih in finančno čvrstih neofašističnih gibanj, kakršna je Heimatdienst. Obstoja sum, da črpajo denar iz bivših tajnih nacističnih skladov. Članstvo sestavlja, poleg mladih fanatikov, precej nekdanjih vojni zločincev. (Mimogrede: leta 1945 so poveljstva okupacijskih čet hotela ugotoviti, koliko Avstrijcev je v času po Anshlussu stopilo v Hitlerjevo stranko, ter jih našle 536.000! Večino, približno pol milijona oseb, so pomilostili jeseni 1955, 17.000 hudo obremenjenih nacistov pa je skrivanja in preganjanja oziroma zaslužene kazni rešila poznejša amnestija.). Zborovanja bivših esesovcev v Krivi vrbi (Krumpendorfu) blizu Celovca 5. oktobra letos so se kot častni gostje udeležili ugledni zastopniki Kreiskyjeve vladajoče garniture. Kljub glasnemu obujanju stare slave in kljub pozivom, naj oblasti pomilostijo tudi preostale bojne kamerade ter »vzpostavijo red«, je srečanje potekalo v vzdušju naklonjenosti in vzajemnega razumevanja (!).

No, resnici na ljubo moramo pristaviti, da so v preteklih treh desetletjih v okolici Dunaja, spoštuječ 9. člen avstrijske državne pogodbe, razpustili precej mračnejših nacionalističnih klik. Najbrž pa ni težko dojeti, čemu odgovorni ne razčnejo tudi tolpa, delujočih v okolici Celovca, v Korotanu. Odgovor je preprost: Celovec ni Dunaj, v Celovcu ni tujih diplomatov, atašev in poslanikov, ki bi stikali naokrog in svojim delodajalcem v Londonu, Parizu, Washingtonu ali Moskvi sproti javljali, kako nasledniki Franca Jožefa lahke vesti ignorirajo ravno tiste zahteve zaveznikov, katerih izpolnjevanje je predstavljalo osnovni pogoj za ustanovitev nove, samostojne in suverene Avstrije. Kot da bi veljavnost zakonodaje padala skladno z oddaljenostjo od prestolnice.

»Spoštovanja vreden Avstrijec je človek, ki med 2. svetovno vojno ni okleval izpolniti svoje državljanske dolžnosti.«

Citat smo vzeli iz ust visokega funkcionarja v stranki Bruna Kreyskega, brččas tihega občudovalca masovnih psiholoških prijemov pokojnega dr. Goebelsa. Kajti »izpolniti državljansko dolžnost« je 33 let nazaj v Avstriji pomenilo, da si poslušno oblekel uniformo Wehrmachta ali SS enot in krenil izpolnjevati blodne sanje berlinskih diktatorjev. Diktatorji so sicer kmalu nato izginili, sanje pa ne. Edino tako je namreč moč pojasniti strpnost organov reda do »neznanec«, ki brez predsodkov rušijo spominska obeležja padlim koroškim partizanom, pleskajo čeznje kljukaste križe, razobešajo antisemitska gesla in vpijejo o rdečih boljševiskih krvnikih. Vse to kaže, da smo priče neodpuštljivemu roganju vsej antihitlerjevski koaliciji in da nacionalsovinistično divjanje nile miniatura koroška inačica lova na (komunistične) »čarovnice«. Kaj v zvezi z obravnavnimi izpadi pravi 19. člen ADP, pa verjetno ne bi smelo nikogar dosti brigati, kajne? Konec koncev tudi avstrijske vlade ne briga.

VRNITI IZROČILA PRETEKLOSTI

Če so navedbe in zaključki v svarilni jugoslovanski noti bolj konkretni, bolj ostri in bolj obtožujoči kot ponavadi, je treba razloge iskati v ogorčenosti naših narodov nad pojavi, ki severno sosedo pehajo v stanje, zelo sorodno onemu izpred minule vojne. Zaskrbljenost ni odveč, kajti spomini na prestane grozote so neizbrisno vtisnjeni v zavest ljudi. Prav je torej, da neko pojasni svetovni skupnosti, kam v Avstriji pes taco moli; zavezniki so z državno pogodbo sedmim milijonom ljudi vrnili zapravljenost neodvisnost, ki pa žal spet zadobiva poteze nečesa zloveščega. Mar to ni zadosti, da kot sopodpisniki dokumenta zahtevamo internacionalizacijo posegov? Mar ni skrajni čas, da »pogrejemo« umetno zamrznjeno vprašanje restitucije umetnin, zgodovinskih spomenikov in obsežnih arhivov, odnesenih v obdobju okupacije? Okradenih je 5 jugoslovanskih republik, vendar se samozvani lastniki vztrajno branijo vrniti dragocenosti, shranjene pretežno v dunajskih muzejih in galerijah. In vendar so spomlad 1958 priznali zavezniške restitucijske sporazume iz let 1923 in 1944!

Kam plove Avstrija? Naravnost v krepilje predramljenega nemškega nacionalizma, ki jo je enkrat že pahnil v katastrofo. Plat zvona torej ni preuranjena. I. Guzelj

stolpec za upokoјence

IZ PROGRAMA SKUPNOSTI POKOJNINSKEGA IN INVALIDSKEGA ZAVAROVANJA SR SLOVENIJE ZA LETO 1975

Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja SR Slovenije zagotavlja socialno varnost okoli 716.000 zavarovancem, od tega je bilo junija letos 196.307 upokoјencev. Tako pride na 3,5 aktivnega zavarovanca en upokoјenec. Takšno razmerje je enako že nekaj let. Za prihodnje leto pa se predvideva, da bo okoli 204.000 upokoјencev in 9500 užiivalcev drugih denarnih dajatev.

Temeljni program skupnosti je realizacija pravic zavarovancev ter zagotovitev in ohranitev realne vrednosti pokojnin in drugih denarnih dajatev. Zaradi večjih življenjskih stroškov se je kljub uskladi tvu pokojnin zmanjšala realna vrednost pokojnin v letu 1973 za 2,1 odstotka, letos pa kljub povečanju pokojnin pričakujemo zmanjšanje njihove realne vrednosti še za 4,7 odstotka. Če bo poprečni osebni dohodek letos okoli 2868 din, bo poprečna starostna pokojnina znašala 63,3 odstotka poprečnega osebnega dohodka, kar je manj kot leta 1973, ko je bil ta odstotek 68,5. Primerjava poprečnih starostnih pokojnin s poprečnim osebnim dohodkom po skupnostih v Jugoslaviji pa tudi pokaže, da so pokojnine v Sloveniji relativno najnižje, čeprav je poprečna pokojninska doba v Sloveniji najdaljša. Prav zaradi tega je uskladi tvu pokojnin v Sloveniji treba prihodnje leto posvetiti vso pozornost.

Pomembna dejavnost skupnosti je rehabilitacija in zaposlovanje delovnih invalidov, ki terja vsestransko in nenehno povezovanje z organizacijami združenega dela ter z drugimi. Denarna sredstva, ki jih porabijo za to področje zavarovanja, predstavljajo okoli 2,5 odstotka celotnih izdatkov skupnosti.

Skupnost je tudi plačnik raznih prispevkov tako za zdravstveno varstvo, za otroški dodatek, za otroško varstvo in stanovanjski prispevek — zato je nujno, da sodeluje pri razreševanju problemov tudi na tem področju. Izdatki za ta področja znašajo okoli 14 odstotkov vseh izdatkov.

Z dohodki pokojninskega in invalidskega zavarovanja v letu 1975 bo treba zagotoviti kritje sprotnih obveznosti v skladu z veljavnimi predpisi in oblikovati rezerve zaradi zagotovitve rednega izplačila pokojnin ob minimalnem najemanju kreditov. Problem pomanjkanja obratnih sredstev, ki zahteva redno najemanje premostitvenih kreditov, je za skupnost iz leta v leto bolj pereč. Za normalno poslovanje potrebuje skupnost obratna sredstva v višini 10 odstotkov letnih izdatkov. L. M.

UPOKOJENCI RAZVILI PRAPOR

Pred kratkim je podružnica društva upokoјencev v Komendi v svojih novih prostorih razvila svoj prapor. Na svečanosti je predsednik podružnice Lojze Janežič opisal dvajsetletno delo podružnice. Razvitju prapora so prisostvovali predsednik Društva upokoјencev Slovenije Avgust Botagelj, predsednik skupščine občine Kamnik Franc Svetelj, predstavniki krajevne skupnosti in pa predstavniki sosednjih podružnic upokoјencev. Geslo na njihovem praporu se glasi: »Le delo in mir je prave sreče izvir.«

SINDIKATI O POKOJNINAH

Republiški svet zveze sindikatov Slovenije podpira stališče, naj bi se prihodnje leto pokojnine povišale za toliko, da bi znašale 67,9 odstotka poprečnega osebnega dohodka v Sloveniji. Sedanje razmerje je nekoliko nižje — 63,3 odstotka od poprečnih osebnih dohodkov. Povišanje pokojnin bo vsaj delno ublažilo naraščajoče življenjske stroške, ki znašajo po izračunih zveznega urada za statistiko letos 26 odstotkov.

Nov delovni čas le prvi korak

Vinko Janežič bo na kongresu slovenskih sindikatov spregovoril o pogojih dela v trgovini in akciji trgovcev za uvedbo novega delovnega časa ob sobotah

popravili in bomo v dokumente vnesli tudi določila, kdo in kdaj naj določene akcije izvaja.«

»O čem boste spregovorili na kongresu?«

»Govoril bom o akciji za uvedbo novega delovnega časa v trgovini. V Kranju so priprave že stekle. O predlogu družbenega dogovora, ki določa novi delovni ob koncu tedna in pred prazniki, je že razpravljala sindikalna konferenca delavcev v trgovini in predsedstvo občinskega sindikalnega sveta. Oba sta predlog dogovora podprla. Dogovor določa, da bi ob sobotah zapirali trgovine ob 13. uri in pred prazniki ob 17. uri. S tem bi omogočili prodajalcem in prodajalkam, da bi bili vsako drugo soboto prosti. Predlog je sedaj v javni razpravi v temeljnih organizacijah. Povsod, kjer so razpravo že pripravili, so se delavci soglasno odločili zanj.«

»Z uvedbo prostih sobot skušate izboljšati pogoje dela in zaustaviti odhajanje delavcev v industrijo. Po podatkih kadrovske službe je letos zapustilo Živila že več kot 110 delavcev. Menite, da bodo proste sobote dovolj, da bi zaustavili odhajanje ali bo treba akcijo nadaljevati tudi na drugih področjih?«

»Uvedba prostih sobot je prvi korak k izboljšanju pogojev dela v trgovini. Več bomo lahko dosegli, ko se bodo marže odtalile. Zamrznjene so od novembra 1971. leta in so že močno načele akumulacijo v trgovini. Nekaj časa smo se skušali reševati s povečanim prometom, lani pa tudi to ni več pomagalo. Ostanek dohodka se je začel manjšati in ne zadostuje več za razširjeno reprodukcijo in rast osebnih dohodkov. Če pa bodo osebni dohodki delavcev v trgovini še naprej zastajali pod nivojem prejemkov delavcev v industriji, bomo kljub prostim sobotam še naprej izgubljali delavce. Zato sem prepričan, da je ena od pomembnih nalog našega sindikata in zveze sindikatov, boj za sprostitve marž. Le tako bomo lahko zadovoljevali potrebe naših delavcev in tudi več vlagali v širjenje trgovske mreže, zlasti živilske stroke, ki je ponekod na Gorenjskem in tudi v kranski občini še slabo razvita.«

Kakšno bo delo sindikata po kongresu?«

»Že iz osnutkov sklepov je razvidno, da ima sindikat veliko nalog, dolžnosti in tudi pravic. Če bomo hoteli program dela uresničiti, bo treba v naši sindikalni organizaciji delo bolje organizirati in ga prenesti na vse delavce. Kolikor bomo to uspeli, bomo lahko uspešno delali in resnično pomagali delovnemu človeku pri vključevanju v samoupravne odnose.«

L. Bogataj

Prevoz je treba urediti takoj

Konec septembra je radovljiška občinska skupščina na vprašanje delegata iz krajevne skupnosti Begunje sklenila, da je treba v 30 dneh urediti prevoz Solarjev s Podgore, Zadnje vasi, Srednje vasi in Slatne v osnovno šolo v Begunje. Zaradi precejšnje oddaljenosti od šole namreč nekateri učenci nižjih razredov zdaj hodijo v šolo v tržiško občino, drugi pa po več kilometrov pešačijo v šolo v Begunje.

Na zadnji seji skupščine minulo sredo je bilo ugotovljeno, da je mesec dni naokrog, prevoz učencev pa še vedno ni rešen. Problem mora rešiti matična šola A. T. Linhartova v Radovljici skupaj s temeljno izobraževalno skupnostjo. Ravnatelj šole je na seji pojasnil, da so skušali najti rešitev, vendar je niso uspeli. Težave so menda zaradi pomanjkanja avtobusov, slabe ceste in kot se je pokazalo najbrž tudi zaradi neiznajdljivosti.

Zato je skupščina na zadnji seji zahtevala od šole, da je prevoz učencev treba rešiti najkasneje v sedmih dneh; če ne drugače pa z nabavo posebnega kombija. A. Ž.

Odgovornost vseh komunistov

Jeseniški komunisti razpravljali o organiziranosti Zveze komunistov in sprejeli statutarni sklep — V Železarni oblikujejo nov sistem organiziranosti — Kadrovske problemi

Na minuli seji občinske konference ZKS Jesenice so predvsem razpravljali o organiziranosti Zveze komunistov v občini, razpravljali o statutarnem sklepu občinskega komiteja ZKS Jesenice in obravnavali nekatera kadrovska vprašanja.

Razpravo o osnutku statutarnega sklepa o organiziranosti in delovanju komunistov v jeseniški občini je spremljala posebna delovna skupina, ki je na minuli seji predložila poročilo svojega dela. Po oceni so razprave zadovoljivo potekale. Razpravljavci in se kazali tudi nekaj tehtnih pripomb, ki jih je komisija vključila v statutarni sklep. Med drugim je v tem tudi kratek opis zgodovine delavskega gibanja na Jesenicah, med aktivne pa so na Jesenicah vključili še aktiv Zveze

rezervnih starešin in aktiv zdravstveno socialnih delavcev.

Med povsem nove oblike organiziranja Zveze komunistov v skladu z razvojem samoupravnega sistema po načelih nove ustave spada tudi priprava na novo organiziranost v jeseniški Železarni. V jeseniški Železarni se namreč pripravljajo na ustanovitev več temeljnih organizacij združenega dela. Med drugim bodo v jeseniški Železarni odšli delovne nekatere komisije pri sindikatu, ker menijo, da so tudi pri sindikatu vključeni komunisti, ki se bodo zavzemali za uresničevanje tistih nalog, ki se nanašajo bolj na delo sindikata. Vsekakor pa bo organizacija Zveze komunistov v Železarni prilagojena statutarnemu sklepu in novemu samoupravnemu organiziranju v podjetju.

Zaradi pripomb odložena potrditev

Na zadnji seji radovljiške občinske skupščine je bila na dnevnem redu tudi potrditev predloga zazidalnega načrta za počitniške hišice na Gorelku — Pokljuka. Po zazidalnem načrtu je predvideno, da bi bilo na tem območju 43 vikendov. Ena od utemeljitev za sprejem tega zazidalnega načrta je bila, da se v občini že dlje časa kaže veliko zanimanje za gradnjo vikendov. Zato naj bi s tem načrtom omogočili interesentom organizirano tovrstno gradnjo.

V razpravi pa je bilo na predlog več pripomb. Delegacija Gozdarsko kmetijske zadruge Srednja vas v Bohinju se ne strinja s takšno zazidavo širših območij. Delegacija Plamenja je opozorila, naj bi imeli v prihodnje prednost pri sprejemanju zazidalni načrti za gradnjo stanovanj. Na njihovem območju se namreč že nekaj let pripravljajo izdelava takšnega zazidalnega načrta. Delegacija Gozdnega gospodarstva Bled pa je želela odgovor, koliko takšnih načrtov za vikende je še predvidenih na Pokljuki. Menijo, da bi bila po takšni poti lahko Pokljuka kmalu pozidana. Krajevna skupnost Bled se strinja s tem načrtom, je bilo rečeno, vendar pa zahteva tudi komunalno ureditve vikend naselja. In nazadnje je predstavnica delegacije krajevna skupnost Koprivnik — Gorjuše vprašala, če ta zazidalni načrt posega tudi v zajetje vodovoda za Gorjuše. Na kopicu takšnih vprašanj in mnenj je občinska skupščina sklenila, da se potrditev zazidalnega načrta za vikende na Pokljuki odloži in da se osnutek razgrne v vseh zainteresiranih krajevnih skupnostih. A. Ž.

Izobraževanje delavcev v LIP Bled

V LIP Bled posvečajo izobraževanju delavcev že vsa leta veliko skrb in za to porabijo tudi znatna finančna sredstva. Tovrstne naložbe pa se bogato obrestujejo in se kažejo predvsem v proizvodnji in odnosih med ljudmi. Sicer pa ima skrb za načrtovanje in izvajanje izobraževanja v vseh petih temeljnih organizacijah združenega dela šestčlanski svet za izobraževanje, ki deluje pri delavskem svetu.

Lani se je na 12 strokovnih tečajih in na oddelku osnovne šole usposabljalo 172 delavcev, 99 delavcev je obiskovalo predavanja in strokovne razprave na osmih seminarjih, 21 pa se jih je udeleževalo raznih simpozijev in posvetovanj. Več sto neposrednih proizvajalcev, zlasti mladih, se je lani usposabljalo tudi na različnih seminarjih, tečajih in predavanjih s področja družbenopolitičnega izobraževanja. Tovrstno izobraževanje je svet organiziral v sodelovanju z radovljiško delavsko univerzo.

Posebej velja omeniti skrb za usposabljanje novosprejetih delavcev, ki celo leto obiskujejo tako imenovane uvajalne seminarje. Na njih se seznanjajo z organizacijo in proizvodnjo v podjetju. Njim so poleg tega namenjeni tudi tečajji za pridobitev polkvalifikacije. Razen tega pa je, med zaposlenimi precejšnje zanimanje za učenje tujih jezikov. Te tečaje organizira radovljiška delavska univerza.

Letos se je že začel pouk na oddelku osnovne šole za peti, šesti, sedmi in osmi razred. Iz podjetja LIP pa obiskuje 24 delavcev. Jesenski seminar za pridobitev polkvalifikacije obiskuje 45 delavcev, uvajalne seminarje za novosprejete delavce pa 40. Pred nedavnim so objavili tudi razpis za učenje nemškega in italijanskega jezika. Te tečaje je lani uspešno opravilo 51 zaposlenih. Razen tega pa zdaj pripravljajo tudi razne strokovne tečaje in seminarje, ki bodo ob sobotah in nedeljah.

Na poklicne šole imajo letos vpisanih 23 vajencev. Imajo pa tudi 24 študentov na srednjih in višjih šolah in 21 izrednih dijakov in študentov. Za člane samoupravnih organov so minuli mesec v sodelovanju z delavsko univerzo pripravili dva dvodnevna seminarja v hotelu Jelka na Pokljuki. Udeležilo se jih je 80 delavcev. Na seminarjih so razpravljali o uresničevanju ustavnih določil, o gospodarjenju v podjetju, delu samoupravnih organov, o samoupravnem sporazumevanju in družbenem dogovarjanju in še o nekaterih drugih vprašanjih. JR

Delavska univerza Tomo Brejc Kranj

razpisuje prosto delovno mesto za nedoločen čas

vodje izobraževalnih oblik
za področje družbenega izobraževanja

Pogoji: višja izobrazba politološke, ekonomske ali pedagoške smeri z najmanj triletnimi izkušnjami na podobnem delovnem mestu.

Rok za prijave je 15 dni po objavi razpisa.

V razpravi so se komunisti zavzemali za ustanavljanje aktivov komunistov tam, kjer jih še ni, a bi bili potrebni ter spregovorili o organiziranju komunistov pri železnici. Prav tu bodo nastajali problemi, predvsem zaradi specifičnosti dela te organizacije.

Občinska konferenca je na zadnji seji sprejela predlog kadrovske komisije, da imenujejo statutarno komisijo ter ukinejo dosedanje komisije za organiziranost in razvoj. Pri tem pa se bo kadrovska komisija preimenovala v komisijo za organiziranost in razvoj ter kadrovske zadeve. Obravnavali so tudi odgovornost nekaterih članov konference, ki se niso redno udeleževali sej ali pa se jih sploh niso. Pri nekaterih so se odločili za disciplinske ukrepe in opomine.

V informaciji o nadaljnjem delu Zveze komunistov je sekretar Ludvik Kežar opisal del nalog, ki jih čakajo v naslednjih nekaj mesecih. Novembra bodo pripravili konferenco o vprašanjih gospodarstva, januarja naslednjega leta bodo obravnavali delo v minulemu letu, še posebno pa se bodo morali decembra zavzeti za uspešen potek volitev v samoupravne interesne skupnosti. D. S.

Podpora noti

Minuli četrtek se je v Radovljici na šesti seji sestala občinska konferenca zveze komunistov, na kateri so obširno razpravljali o izvajanju sedmega kongresa zveze komunistov Slovenije in desetega kongresa zveze komunistov Jugoslavije ter o nalogah občinske konference zveze komunistov za letošnje obdobje. S seje so poslali tudi pismo sekretariatu za zunanje zadeve v Beogradu in poudarili, da so z odobravanjem sprejeli vest o izročitvi protestne note vladi republike Avstrije.

... V imenu delovnih ljudi, članov ZK, SZDL in drugih družbenopolitičnih organizacij radovljiške občine vsestransko in v celoti soglašamo z vsebino omenjene note. Imamo jo za odločilen in nujen ukrep proti načrtnemu izmikanju Avstrije od obveznosti in državne pogodbe, zlasti glede pravic slovenske in hrvaške manjšine, denacifikacije, zaščite grobov in spomenikov borcev NOV in žrtev nacizma ter vračanje prigrabljenih arhivov in kulturnih dobrin... Vaša prizadevanja in ugotovitve podane v noti, ki so v bistvu izraz volje in interesov vseh delovnih ljudi socialistične neuvrščene Jugoslavije, bomo v urejanju odnosov z Avstrijo vselej in povsod odločno podpirali in obenem storili vse, kar nam nalaga dolžnost,« je med drugim rečeno v pismu. A. Ž.

Podrtih bo veliko plotov!

Konec decembra bo na Bledu podpisan samoupravni sporazum o združevanju gorenjskih Gozdnih gospodarstev in lesnopredelovalnih podjetij v sestavljeno organizacijo združenega dela

Drugo polovico novembra, natančneje 20., bo končana javna razprava o samoupravnem sporazumu o združevanju v sestavljeno organizacijo združenega dela gorenjskih lesarjev in gozdarjev. O predlogu samoupravnega sporazuma so že ali pa še bodo enakopravno razpravljali delavci, samoupravni organi in kmetje-lastniki gozdnih gospodarstev Bled in Kranj, delavci in samoupravni organi Alpeles in Zelenikov, Jelovice iz Škofje Loke, Lipa z Bleda, Združene lesne industrije iz Tržiča, tovarne celuloze iz Medvod, ki je temeljna organizacija združenega dela Aera iz Celja, ter Gradisa iz Ljubljane, lesnoindustrijske obrata Škofja Loka. Po sprejetem »voznem redu« za koordinacijsko komisija za integracijo gozdarskih in lesnopredelovalnih podjetij na Gorenjskem, vodi jo Janez Šter, direktor Alpeles, pripombe iz javne razprave zbrala in oblikovala dokončno besedilo samoupravnega sporazuma.

28. decembra naj bi bil na blejskem Gozdnem gospodarstvu, kjer so bili 6. marca letos predvsem na pobudo medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko in Gospodarske zbornice SRS položeni prvi temelji za integracijo gozdarstva in lesne industrije, podpisan samoupravni sporazum.

Integracija je od tega trenutka dalje dobivala vse jasnejšo obliko in upravičene, za analizo mariborskega ekonomskega centra ugotovljene osnove. Dve poti sta bili predlagani za združevanje. Da bi gorenjski gozdarji in lesarji osnovali eno organizacijo združenega dela ali pa oblikovali sestavljeno organizacijo združenega dela, v kateri bo vsaka od podpisnic sporazuma obdržala samostojnost ob načrtovanju skupnih nalog in naložb. Drugi predlog je bil sprejemljivejši in tako bo z začetkom leta 1975 začela delovati nova sestavljena organizacija združenega dela s sedežem na Bledu.

Povezovanje spremlja tudi družbenopolitični aktiv predstavnikov družbenopolitičnih organizacij podjetij, ki se združujejo, in ocenjuje, ali se začrtane naloge uresničujejo v rokih. Politični aktiv, vodi ga Ignac Senk z Gozdnega gospodarstva Kranj, je na zadnji seji menil, da je treba probleme reševati sprotno in odgovorno in se pri organizaciji javne razprave povezati z organizacijo socialistične zveze ter krajevnimi skupnostmi.

Nova sestavljena organizacija združenega dela bo združevala okrog 5200 delavcev, celotni dohodek osmih podpisnic sporazuma pa je lani dosegel 865 milijonov dinarjev in je letno naraščal povprečno za 16,5 odstotka. Organizacija bo združila in povezala tudi prek 15.000 kmetov-lastnikov gozdnih, kar ni postranskega pomena. Njihova beseda tako v javni razpravi kot v delovanju nove sestavljene organizacije združenega dela gozdarjev in lesarjev ne bo drugotnega pomena, saj bo nova organizacija lahko krepko posegala tako v gozdarstvo in lesno industrijo kot v gorenjsko kmetijstvo in podeželje, za katerega vemo, kakšen pomen imata prav gozdarstvo in lesna industrija.

Da bodo »porodni kriči« sestavljene organizacije združenega dela lažji in jasnejša prihodnost, so bile oblikovane strokovne skupine in podskupine za razvoj, investicije (prva bo gradnja tovarne ivernih plošč na Gorenjskem), usklajevanje in povezovanje surovinske osnove z lesnopredelovalno industrijo, usklajevanje proizvodnih programov in delitve dela, kar je srednjoročna in dolgoročna naloga itd. Nova organizacija bo v začetni fazi razen omenjenih posegala še na področje življenjskega standarda, kadrovske politike, rekreacije itd. Grupacija, posebno lesnopredelovalna industrija, lastnega marketinga ne namerava oblikovati, temveč je cilj navezava na Slovenijales, ki ima tvorstvo mrežo že krepko in temeljito razpredeno. S tem bo zagotovljena večja socialna in ekonomska varnost delavcev v združenih temeljnih organizacijah združenega dela in lastnikov zasebnih gozdov.

Na novinarski konferenci, ki jo je pretekli teden sklicala na Bledu koordinacijska komisija za integracijo gozdarskih in lesnopredelovalnih podjetij Gorenjske, so bili po-

novno pojasnjeni osnovni cilji združevanja in vzroki, ki so terjali enega največjih gorenjskih integracijskih procesov.

Gozdarstvo in lesna industrija sta redki, če ne edini gospodarski panogi, ki ima doma dovolj surovine. Iz analize mariborskega ekonomskega centra povzemamo, da sta Gozdni gospodarstvi Bled in Kranj lani posekali 278.000 kubičnih metrov lesa. Prek državne meje je odšlo le 8 odstotkov surovine. Kar 80 odstotkov jo je predelala »domača« lesna industrija, ostali les pa je romal v druge kraje Slovenije in Jugoslavije. V novi sestavljeni organizaciji bo domač les doma lahko še bolje predelan. S sodelovanjem lesne in celulozne industrije bo prekinjena stag-

Urbanizem in komunalna dejavnost v Radovljici

Na 28. seji sveta krajevne skupnosti Radovljica se razpravljalo o načrtu komunalnih del in začetku obnove kanalizacije. Sklenili so, naj Komunalno podjetje Radovljica takoj začne z deli, ker je denar zagotovljen.

Direktor radovljiškega Turistprograsa inž. Jože Mikeš je ob tej priliki člane sveta seznanil z osnutkom urbanističnega načrta za gradnjo trgovskega središča. Gradnja naj bi ga začela Murka Lesce med Gorenjsko in Kosovelovo cesto 1976. leta. Prav tako jim je razložil projekt in lokacijo bodoče avtobusne postaje in glavnih prometnih vozlišč v mestu.

nacija pri vlaganjih v gozdove in gozdarsko mehanizacijo, gozdne komunikacije itd., ki ne »odpirajo« le družbenih gozdov, temveč tudi zasebne. Vlaganja v zasebno kmetijstvo bodo intenzivnejša, saj so že doslej naredili gozdarji na tem področju precej. V novi organizaciji bo lažje oblikovati sistem cen, temelječ na žaganem lesu, ki bo zagotavljal slehernemu svoj delež in pripadajoč kos kruha. Konec koncev pa gre pri integraciji gozdarstva in lesne industrije za krepkeše združevanje dela in sredstev ter ustvarjanje pogojev za sodelovanje našega domačega in tujeega kapitala!

Združevanje gorenjskih gozdarjev in lesarjev ni zapiranje za regijske meje, kot sodijo sicer redki posamezniki ali organizacije. Z združevanjem je bilo podrtih veliko plotov, bodisi občinskih ali regijskih. Že prvi podatki, s kom se bo povezovala gorenjska sestavljena organizacija, so precejšen dokaz za to!

J. Košnjek

Na seji so predlog načrtov podprli. Sklenili pa so, naj o tem razpravljajo še občani na eni prihodnjih javnih tribun. Posebej so se člani sveta zavzeli za izgradnjo obrata družbene prehrane. Razpravljali pa so tudi o predlogu iniciativnega odbora za gradnjo doma starostnikov v Radovljici. S predlagano lokacijo za ta dom med Cankarjevo in Gorenjsko cesto (na prostoru, kjer so bile nekaj vojašnice) se niso strinjali zaradi predvidene strnjene stanovanjske gradnje na tem prostoru. Prav tako so izrazili pomisleke o lokaciji v Dacarjevi ulici v Lescah. Menili so, naj bi dom stal nekje na urbaniziranem območju med Lescaimi in Radovljico. JR

Trn

kranjskogorskega turizma

Najprej in predvsem brez panike: o nikakršni pomanjkanju žičnic ali smučišč ne bo govora, o nikakršnih še višjih cenah v številnih kranjskogorskih hotelih, nikakršne antipropagande ne želimo Kranjski gori, ker konec koncev brez vseh podatkov lahko vidimo in sklepamo, da ima še kakšne težave s poletnimi turisti, ki jih je komaj za hotel ali dva in da rentabilnost rešujejo večinoma le turisti pozimi. Če pa ni snega, pa še ti bolj klavrno. Kaj naj bi bil poleg tisti trn kranjskogorskega turizma?

Za razvoj Kranjske gore so pripravljene krasne načrti novih hotelov, smučišč in žičnic in za njihovo postavitev si je prizadeval zdaj ukiniti konzorcij za izgradnjo Kranjske gore. Razvoj Kranjske gore naj bi v prihodnje vzel v svoje roke Zavod za razvoj turizma, ki naj bi imel svoj sedež v Kranjski gori.

Ugotovitev, da Kranjski gori manjka še kaj drugega kot smučišča, žičnice in novi hoteli, ima že brado in je prav toliko stara kot prvi hotel, ki so ga tam postavili. O tem, kaj ji manjka, bi najbolj vedeli povedati turisti, ki prihajajo poleti in ki pričakujejo nekaj več od svetovno znanega turističnega kraja z lepo tradicijo. Že marsikje so ugotovili, da je za današnji čas le malo preveč optimistično pričakovati, da bo gosta povsem zadovoljil le pogled na strme vrhove, na bistro vodo in kozolec, kadar se mu bo zahotelo iti iz sicer udobne hotelske sobe.

Upam si trditi, da marsikateri tuj gost, ki ostane v Kranjski gori teden ali deset dni, spozna kulturno ali zgodovinsko preteklost naše zgornje savske doline in naš odnos do nje morda le po razpadačji Liznekovi domačiji sredi vasi; daleč naokoli ni primerne dvorane, kjer bi morda spoznaval — tako kot je pri nas že sicer navada — folklorne polke in valčke v izvedbi domače folklorne skupine ali celo preživel lep večer ob zares kvalitetnem programu raznih kulturnih skupin.

Saj, le zakaj bi tako krasno razvijajočem se turizmu naprtli tudi take »postranske« stvari, si mislijo nekateri, razen tega pa se hotelov tega, kar se dogaja in ne dogaja zunaj hotelskega plota, prav nič ne tiče. Da, prav tako modrujejo nekateri, konkretno tisti, ki imajo pozimi polne hotele; kako naj bi si sicer predstavljali, da vsa ta leta turistično društvo ni moglo zbrati toliko denarja, da bi za vso Kranjsko goro izdali dostojen prospekt in da so bila potrebna dolga dogovarjanja, da je prospekt lani le izšel!

In po njihovi logiki tudi Liznekova domačija in kulturna dvorana nista njihova dolžnost in obveza. Zakaj pa konec koncev imamo kulturno skupnost, pa zavod za spomeniško varstvo in občinsko skupščino? Zakaj neki bi prešli prek tega, saj je gost konec koncev zadovoljen, zakaj naj bi bili solidarni za nekaj, kar je drugih dolžnost?

Ne, po takem mnenju ni čisto nič čudnega, da je Kranjska gora poleti dolgočasna, da so edino razvedrilo krvave kavbojke v domači kino dvorani, ki tega imena niti ne zasluži, da pozimi turisti smučajo in plavajo v bazenu hotela, zvečer pa bi lahko preživeli kjerkoli, kajti od Kranjske gore nimajo prav ničesar.

Svetovali bi več živahnosti, več vključevanja v kulturno-zabavno-družabno življenje samega kraja, več pripravljenosti, četudi samo moralne, za ureditev tistih problemov, ki so menda vsem očitni. Priporočljivo bi bilo, da se zavzamejo predvsem tisti, ki v Kranjski gori zajemajo z veliko žlico, kajti izkušnje kažejo, da storitev hotelov in smučišč za današnjega gosta niso zadosti. Seveda, če jim niso tako gledanja še vedno prazne marnje, če jim je konec koncev vseeno, da vabijo turiste v tak kraj, kjer med impozantnimi hoteli najvišjih kategorij sramotno propada spomenik naše ljudske arhitekture.

Pa ni to nikak očitek turističnemu društvu in drugim krajevnim faktorjem, saj se po svojih zmognostih dovolj trudijo. Napotek naj bi novemu Zavodu za razvoj turizma, ki se ustanavlja: predvsem vztrajati na tem, da se kranjskogorski hoteli zavzamejo — na tak ali drugačen način — tudi za pospešen razvoj druge strani turizma. In naj resno vzamejo poslovilne besede tiste gospe Morton iz Amerike, ki je dejala, da je hotel zares odličen pa vino in hrana, da pa je tudi vse, kar ji je Kranjska gora nudila — da poleg hotela in »drznih« planin ni videla ničesar, da svojega denarja četudi je to hotela, ni mogla potrošiti. To je pa ob vsem tem spet druga stran medalje!

D. S.

Poduk, ki obvaruje zdravje

V naši črni metalurgiji nasploh beleži jeseniška Železarna najmanjši odstotek nesreč pri delu — Varstvo pri delu imajo za sestavni del proizvodnega procesa — Osnovne značilnosti novega zakona o varstvu pri delu

V proizvodnji se pojavlja več vrst varstva pri delu: socialno, zdravstveno, pravno varstvo delavca ter tudi tehnično varstvo, ki je še posebej pomembno povsod tam, kjer še vedno prevladuje zastarela tehnologija, tam, kjer je veliko težkega fizičnega dela ob zastarelih strojih, v uresnjenem prostoru; v takih pogojih dela so delavci vsak trenutek in nenehno izpostavljeni nevarnostim in jih lahko samo napačen vzgib, nepremišljena naglica pahne v najhujšo nesrečo.

Se pred desetimi leti so v jeseniški Železarni beležili visok odstotek nesreč pri delu, odstotek, ki jih je uvrščal v naši črni metalurgiji na zadnja mesta. V zadnjih desetih letih, še posebno pa tri leta nazaj, kaže diagram nesreč popolnoma drugo sliko in uvršča Železarno med tiste delovne kolektive, ki imajo najmanj nesreč pri delu.

O ukrepih, ki jih Železarna izvaja pri varstvu pri delu, sta govorila vodja oddelka službe za tehnično varstvo pri delu inž. Zoran Krejčič in varnostni inženir temeljne organizacije združenega dela talilnice Božo Pančur.

NAJPREJ PRIMEREN POUK

V jeseniški Železarni so poslednega mnenja, da lahko nesreče pri delu omiliš prvenstveno na ta način, da delavca temeljito poučijo o vseh nevarnostih na delovnem mestu. Vendar ni dovolj le predavanje, delavec se mora tega navzeti, natanko mora vedeti, zato zahtevajo, da opravlja o varstvu pri delu ustne ali pismene izpite.

Izobraževanje delavca so delili na dve plati: poučevanje neposrednih proizvajalcev in odgovornih delavcev, tistih, ki proizvodnjo vodijo. Leti se morajo še posebno zavzeti, kajti delovodja, ki delavca ne zna pravilno zavarovati, ni dober delovodja. Delovodje in delavci morajo obiskovati seminarje in tečaje, ki jim sledi ustno ali pismeno preverjanje znanja.

Vsak delavec, ki se namerava zaposliti v jeseniški Železarni, mora ne glede na to, v katerem obratu bo delal, opraviti uvajalni ali pripravljalni seminar, ki običajno traja en dan in na katerem dobi splošna navodila in napotke. Ko pride na delovno mesto, ga praktično pouči še delovodja, ki morebitne nevarnosti še najbolj pozna. Po uvajalni dobi opravlja delavec izpit. Razumljivo je, da so še posebno strogi pri tistih, ki delajo na takih delovnih mestih, kjer je največ nevarnosti poškodb in nesreč.

Postopek pripravljanja ali uvajanja se ponovi tedaj, ko je delavec iz kakršnegakoli vzroka premeščen na drugo delovno mesto. Takih premeštitev v Železarni niti ni tako malo, saj je znano, da je v tem kolektivu velika fluktuacija delovne sile.

Izobraževanje pa zajema tudi stalne akcije, ki jih organizirajo v obliki seminarja na Železarsko izobraževalnem centru. Take seminarje morajo obiskovati predvsem delavci, ki so na takih delovnih mestih, kjer lahko z nepravilnim delom ogrožajo sodelavce: žerjavovodje, delavci transporta in elektrifikarji, vozniki viličarjev, vzdrževalci itd.

ODGOVORNOST DELAVCA

Drugi faktor, ki je pomemben za zmanjšanje števila nesreč pri delu, je nedvomno tehničnega značaja: reševanje tehničnih problemov. V vseh štirih temeljnih organizacijah združenega dela Železarne vsako leto pripravijo sanacijske programe, da bi olajšali delo in odpravljali nevarnosti poškodb. Pri sestavi teh programov sodelujejo tudi varnostni tehniki in inženirji, ki delajo v vsaki temeljni organizaciji. Odbor za varstvo pri delu pa na podlagi predloženih programov potrdi in sklepa o tem, katere probleme bi bilo treba najprej odpraviti. »Varstveniki« v obratih pa lahko pri svojem nadzoru takoj ukrepajo, če ugotovijo nepravilnosti. Proizvodnjo lahko tudi ustavi.

Po novem zakonu, ki je izšel prav te dni in ki temelji na načelih nove ustave, pa bodo prav delavci bolj odgovorni za svoje obnašanje in spoštovanje pravil za varstvo pri delu. Po dosedanji praksi je bil neposredno odgovoren samo delovodja ali organizator proizvodnje, ki je ob morebitnih kršitvah moral plačevati

kazni inspekciji dela. Po novem zakonu pa bo inspekcija dela lahko kaznovala kršilca, če bo seveda ugotovila, da je bil poprej pravilno poučen. Inspekcija bo o vseh nepravilnostih obveščala samoupravno delavsko kontrolo.

Bistvena novost novega zakona je med drugim tudi v tem, da odslej prepušča organizacijo varstva pri delu delovni organizaciji.

NAJTEŽJI POGOJI — NAJMANJ POŠKODBE

Pričakovali bi, da se v Železarni največ nesreč pripeti tam, kjer so tudi največje nevarnosti. V temeljni organizaciji talilnice bi bile po splošni logiki najpogostejše poškodbe opeklin, a je ravno nasprotno. Opeklin skorajda ni, je pa veliko udarcev, padcev in stisnin, predvsem pri ravnanju starega železa. Zanimiva ugotovitev je, da je bilo od 60 poškodb 40 takih, ko so se delavci nenadoma, v stiski s časom, v naglici in zato, ker v danem trenutku ni bilo druge možnosti, odločili za najnevarnejši pristop k delu. Tako kot v talilnicah je tudi drugod veliko nesreč zaradi medsebojnega nespozumevanja, ko pač delavci drugače in napačno razumejo odločitev sodelavca.

V temeljni organizaciji valjarne so med poškodbami najpogostejše opeklene, udarci, zmečkanje in urezi, v temeljni organizaciji predelave so zaradi nepravilnega in nepazljivega ravnanja s pločevino najpogostejši urezi in vbodi — prav v tej temeljni organizaciji je pogostnost nesreč največja, njihova resnost pa najmanjša. V temeljni organizaciji vzdrževanje, energija in transport so zaradi različnega dela različne poškodbe.

LANI STOTA SMRTNA NESREČA

Leta 1950 so imeli v jeseniški Železarni kar 14 smrtnih primerov, dve leti pozneje 11 smrtnih primerov, v naslednjih letih pa se je pripetilo v povprečju od 5 do 6 smrtnih nesreč na leto. Vse do leta 1971 ni minilo leto, da ne bi bilo v Železarni smrtne nesreče, samo leto 1971 je minilo brez najhujšega. Lani se je spet en delavec pri delu smrtno ponesrečil in to je bila natanko stota nesreča po vojni v jeseniški Železarni.

Leta 1948 je bilo v Železarni 1500 nesreč pri delu, leta 1963 840 poškodb, leto pozneje 870 in deset let kasneje samo še 380 poškodb. Leta 1950 so imeli zaradi nesreč in poškodb kar 25.000 izgubljenih delovnih dni, lani pa le še 8500 izgubljenih delovnih dni. Zelo očitno pomenjuje število manjših nesreč, ki jih je bilo pred leti zelo veliko.

Ugotavljajo, da je največ poškodb in nesreč v poletnih mesecih, ko je na delovnih mestih najmanj zaposlenih.

Tako se je odstotek 22,5 iz leta 1948 zmanjšal na 6,3 in je tako najmanjši v okviru delovnih organizacij jugoslovske črne metalurgije nasploh.

Po številu poškodb in nesreč so, kot sami pravijo, najbrž dosegli minimum in zelo težko bi število nesreč še zmanjševali.

Ali pač: če se bodo vsi, posebno pa neposredni organizatorji proizvodnje, zavedali, da se mora človek v proizvodnji nevarno varovati; če bodo prav vsi spoznali, da je varstvo pri delu ekonomska prвина; če bodo spoznali, da varstvo pri delu ni nujno zlo, temveč sestavni del organiziranega dela.

D. Sedej

Uspeh s programom HA

V poslovni enoti podjetja Slovenijales, tovarni Sora Medvode, so v devetih mesecih letos prodali za 21 milijonov dinarjev izdelkov, kar je za 27 odstotkov več kot v enakem lanskem obdobju. Obenem z dobrim finančnim rezultatom so zabeležili tudi občuten dvig produktivnosti.

Velik uspeh so dosegli s programom predsobnega obišča HA, avtorice Bibbe Bertok, dipl. ing. arch., ki gre dobro v prodajo in za katerega so prejeli na zagrebškem velesejmu znak YU DESIGN, ki se podeljuje le za izredne dosežke na področju industrijskega oblikovanja. -fr

Skrb za najmlajše občane

Slabo zdravstveno varstvo za najmlajše občane — Pomemben napredek na področju vzgojnega varstva — Pomanjkanje športnih objektov — Težke razmere v dijaškem domu

Na problemski konferenci, ki je bila pred dnevi v Škofji Loki, so prisotni spregovorili o problematiki pridobivanja prostora za otroke. Se vedno je namreč v občini opaziti utesnjenost najmlajših v zdravstvenih ustanovah, vzgojnovarstvenih zavodih, šolah, blokih, na igriščih, v soseskah!

Za zdravstveno varstvo najmlajših občanov je zelo slabo poskrbljeno, so menili prisotni na konferenci. Vsakodnevno je odprt le otroški in šolski dispanzer v Škofji Loki, po enkrat tedensko pa otroške posvetovalnice v Gorenji vasi, Železnikih in Zireh. V škofjeloškem dispanzerju čakajo na pregled skupno bolni in zdravi otroci, ni niti prostora za izolacijo otrok z nalezljivimi boleznimi, prostori pa ne ustrezajo sanitarno tehničnim predpisom. Glede na frekvenco obiskov bi namesto enega morala delati vsaj po dva zdravnika hkrati. Predstavnica škofjeloškega zdravstvenega doma dr. Štefka Omejc je ob tej priložnosti povedala nekaj zanimivih podatkov. Umrljivost med novorojenčki v občini v zadnjih letih je 2,20 umrlih na 100 živorojenih otrok. Smrt dojenčkov največkrat povzroča nerazvitost, razne anomalije, boleznih dihal, obolenja srca in poškodbe. Med najmlajšimi pregledanimi — v dispanzerju je bilo lansko leto zabeleženih 13.815 obiskov predšolskih in 6403 obiski šolskih otrok — je bilo ugotovljenih največ boleznih dihal, boleznih čutil, kože, prebavil, nalezljivih boleznih, poškodb in krvnih boleznih. Med učenci prvih, petih in osmih razredov ene od škofjeloških šol pa so v dispanzerju ugotovili izredno veliko slabe telesne drže, zobne gnilobe, slabe prehranjenosti ter deformacije stopal. Prve tri hibe po ugotovitvah zdravnikov pri šolarjih naraščajo izredno hitro. Udeleženci konference izredno hitro v veliki meri krivo pomanjkanje športnih objektov v občini. Seveda pa bo za boljše delo otroškega dispanzerja velikega

pomena tudi novi prizidek pri škofjeloškem zdravstvenem domu, katerega gradnja se iz nerazumljivih razlogov močno zavlačuje. Po predvidevanjih bi namreč nova zgradba morala začeti rasti že letos.

Ko so spregovorili o vzgojnovarstvenih ustanovah v občini, so prisotni menili, da je bil na tem področju v preteklih treh letih storjen izredno velik napredek. Še vedno pa ostaja velik problem varstva dojenčkov. Prve jasli, ki so sprejele komaj 28 malčkov, so bile odprte šele v začetku maja preteklega leta. Letos je bilo za sprejem vanje ponovno oddanih 32 prošenj, od katerih je bilo ugodno rešenih le 9! Zato bo v čimkrajšem času potrebno pripraviti prostor za najmanj 30 najmlajših občanov. Pri škofjeloških vzgojnovarstvenih ustanovah že več let deluje za predšolske otroke tudi celoletna mala šola. Na konferenci so se zavzeli, da bi celoletno šolo že v najbližji prihodnosti obiskovali vsi predšolski otroci v občini.

Tudi v osnovnih šolah še vedno primanjkuje prostora. Posebno je to mogoče opaziti po šolah, kjer je veliko vozačev. V Gorenji vasi je, denimo, na prevoz vezanih kar 80 odstotkov šolarjev. V osnovnih šolah naj bi bilo že v najkrajšem času dvakrat tedensko organizirano celodnevno bivanje. Celodnevno bivanje pa naj bi sprva zajelo predvsem tiste učence, ki so brez varstva, učence, ki slabše dojemajo učno snov, vozače ter tiste, ki doma živijo v neurejenih razmerah. V takih razmerah bodo seveda dane tudi vse možnosti za organiziranje svobodnih dejavnosti.

Prostovoljne dejavnosti so na šolah v občini dokaj dobro razvite. Skoraj vsi učenci so vključeni v vsaj enega od krožkov. Obenem pa je bilo ugotovljeno, da močno primanjkuje strokovno usposobljenih mentorjev. Zlasti veliko kritike je bilo izrečeno na račun republiškega in občinskih odborov ljudske tehnike, ki se ne

zanimajo mnogo za tehnično dejavnost na šolah, čeprav je med šolarji veliko zanimanja.

Posebna šola v Škofji Loki šteje 100 učencev, 11 pa še oddelek za delovno usposabljanje. Čeprav je šola lani dobila nove prostore, so možnosti za delo težke, saj se kar 71 šolarjev vsakodnevno vozi iz raznih krajev občine. Prav zato je nemogoče organizirati kakršnekoli izvenšolske dejavnosti. Prostora za bivanje učencev v Škofji Loki pa ni!

In že smo pri naslednjem problemu. Razmere v škofjeloškem dijaškem domu so več kot kritične, je povedal ravnatelj doma. Storili smo vse, kar moremo. Namesto 110 gojencev, kolikor so zmogljivosti našega doma, jih gostimo od 150 do 170. Seveda mora dom vsako leto veliko prisilcev odkloniti. Centralne kurjave dom nima, spalnice so neogrevane, v domu so vsega tri normativom ustrezajoče sobe, za vse gojence je na voljo le pet stranišč, vse pa tudi kaže, da bodo zaradi novogradnje gojenci v kratkem ostali še brez provizorično urejenega igrišča. Na učenca pride komaj štiri kvadratne metre prostora, namesto desetih, kolikor jih predvideva republiški normativ, poleg tega pa so gojenci brez knjižnice, čitalnice in mladinske sobe! Rešitev je resda na vidiku, nov dom z zmogljivostjo 200 gojencev naj bi začel rasti že čez dve leti, vendar ostaja vprašanje, če ne bi z reševanjem tega problema kazalo pohiteti še nekoliko bolj!

Tudi športnih objektov je v občini še vedno premalo. Res so v zadnjih letih zrasle nove telovadnice, še vedno pa v občini ni plavalnega bazena, bolj načrtno pa bo potrebno graditi tudi prostore za telesno kulturo v novo rastočih naseljih.

To so poglavitve ugotovitve problemske konference, ki so jo pripravili škofjeloška občinska konferenca SZDL, konferenca za družbeno aktivnost žensk in društvo prijateljev mladine. Upati je, da se bodo hibe, ki so bile na konferenci ugotovljene, že v kratkem začele odpravljati. J. Govekar

Nov oddelek usposabljanja za prizadete otroke

Vsem, ki se zelo tesno ukvarjajo z umsko manj razvitimi otroki, se verjetno zdi, da se mozaik prizadevanj in skrbi za te otroke v sedanjih naših družbenih okvirih polni prepočasi. Bolj odmaknjen opazovalec pa že dobi vtis, da se ustavna določila, ki invalidnim otrokom in drugim težje prizadetim občanom zagotavljajo pravico do usposabljanja za življenje in delo, v praksi vendarle bolj počasi sicer, postajajo »meso in kri«. Trajalo pa bo seveda še zelo dolgo, da bodo prizadeti otroci deležni enake družbene skrbi kot normalno se razvijajoči, pa čeprav imajo že sedaj z ustavo vse te pravice zagotovljene. Pogoje pa mora seveda — za uveljavljanje teh pravic — zagotoviti družbena skupnost; le-ta pa še ni storila vsega.

V Sloveniji namreč že nekaj časa obstajajo delavnice za delo pod posebnimi pogoji, v katere se po delovnem usposabljanju vključujejo umsko prizadeti. Še sedaj pa ni urejen status teh delavnic in seveda s tem tudi njihovo financiranje.

V Kranju se že nekaj let zelo resno lotevajo ureditve primerne skrbi za umsko manj razvite otroke. Potem ko je bila letos odprta nova posebna osnovna šola, je stara zgradba postala nekak center za delovno usposabljanje srednje prizadetih otrok, za katere vemo, da niso sposobni drugačnega šolanja. Trenutno so v stavbi štirje oddelki delovnega usposabljanja, vodja oddelkov pa je defektologinja Irena Fistrova.

V letošnjem šolskem letu jim je prvič uspelo odpreti oddelek delovnega usposabljanja za predšolske otroke. Trenutno jih je 7, in to iz kranjske občine, medtem ko v oddelke na višjih stopnjah hodijo otroci tudi iz drugih občin. Že v nekaj tednih se je pri večini teh otrok pokazal viden napredek, kar je seveda posebno razveselilo njihove starše, še posebej pa tudi defektologe, ki se z vso ljubeznijo in z veliko znanjem in potrpežljivostjo posvečajo prizadetim otrokom ter odkrivajo njihove deloma speče sposobnosti.

»Starši so čakali celi dve leti, da smo lahko sprejeli njihove prizadete otroke v predšolski oddelek delovnega usposabljanja,« je povedala ravnateljica posebne osnovne šole Anka Zevnikova. »Za sedaj imamo le en oddelek, čeprav je otrok samo v naši občini še za enega. Pa bo tudi to še prišlo na vrsto. Zdaj smo tik pred zdajci, da odpremo še oddelek za predšolske spastične otroke, ki bodo poleg pedagoške obravnave deležni tudi medicinske, saj bo v okviru tega oddelka tudi fizioterapevtska soba. Obljube so tu, čakamo le še, še bolj pa starši teh otrok, na odobritev finančnega prispevka za delovanje tega oddelka.«

S temi novimi oddelki pa se načrti posebne osnovne šole in njenih prizadevanj strokovnih sodelavcev ne nehajo. Skupaj s Centrom za socialno delo v Kranju nameravajo vključiti v bodoče zaščitne delavnice vse srednje umsko prizadete mladostnike in tudi starejše osebe. Delavnice so pripravljene, tudi stiki s podjetji, katerih del proizvodnega postopka lahko teče v takih delavnicah, so že navezani, z nekaterimi pa že nekaj časa tudi zelo uspešni. Skratka, starši prizadetih otrok so lahko ob sedanji skrbi in pripravljenosti poskrbeti za njihove prizadete otroke nekoliko manj v skrbeh, v celoti pa se vse breme z njihovih ramen verjetno ne da odvzeti. Zato je razmisleka vreden predlog matere prizadetega otroka, da bi se ustanovil poseben sklad, v katerega bi starši vlagali denar, da bi njihovim otrokom na starost olajšali življenje. L. M.

Vse bolj tesna šola

Ko so pred sedmimi leti v Preddvoru zgradili novo osnovno šolo, je bilo slišati od raznih strani pripombe, da je šola za takšen kraj mnogo prevelika in da bo skratka neizkoriščena. Zdaj pa je zgradba z desetimi matičnimi učilnicami in s pomožnimi prostori, vendar brez kabinetov — tega ima le ena učilnica — postala za 440 učencev, kolikor jih je letos vpisanih, že močno pretresna. Število otrok pa bo v prihodnjem šolskem letu verjetno še nekoliko višje, saj postaja Preddvor vse bolj mlado naselje. Prav sedaj so našli okoli 300 predšolskih otrok.

»Če ne bomo v prihodnjem šolskem letu mogli iz treh sedmih razredov ustanoviti dva oddelka osmega razreda, ampak bodo morali biti trije oddelki,« pravi ravnatelj Vinko Jenko, »potem bomo morali z eno in polizmenskega pouka preiti na dvoizmenski pouk, ker enostavno nimamo dovolj učilnic. To pa bi bil prav sedaj v času, ko si prizadevamo za enoizmenski pouk, da bi lahko postopoma uvedli celodnevno bivanje otrok v šoli, kar precejšen korak nazaj.« Stiska s prostorom na šoli Matije

Valjevca v Preddvoru je tolikšna, da na tej šoli kot eni od redkih ni podaljšane bivanja, ker enostavno ni na voljo dovolj učilnic. Razen tega pa tudi kuhinja ni urejena tako, da bi lahko v njej pripravljali kosila za otroke v varstvu, ampak lahko pripravljajo le šolske malice.

»Ko bo spet stekla mala šola,« našteva težave ravnatelj Jenko, »bodo morali imeti učenci dveh četrtih razredov pouk samo popoldne, ker bodo mali šolarji pač v toliki meri zasedali učilnice. Moram pa povedati, da mala šola teče le na naši šoli, ker je Preddvor eden od redkih krajev v občini, ki še nima vrtca. Ob tolikšnem številu predšolskih otrok, našli smo jih že 300, je to vsekakor velika pomanjkljivost. Res je, da se s tem problemom svet za otroško varstvo že dolgo časa ukvarja, v načrtu je tudi adaptacija starejše stanovanjske hiše v vrtcu, vendar pa zadeva za sedaj še stoji.«

Pred kratkim so o problemu vrtca v Preddvoru razpravljali na skupnem sestanku zbora staršev, koordinacijskega odbora za gradnjo vrtcev in šol ter sveta za otroško varstvo. Menili so, da adaptacija stare zgradbe v vrtcu ne bi bila smotrna, veliko boljše bi bila gradnja novega vrtca. Le-ta naj bi bil tolikšen, da bi nudil varstvo predšolskim otrokom, sprejel pa bi tudi male šolarje in pa učence v varstvu. Seveda bi vrtcu moral stati nekje ob šoli.

»To so trenutno najakutnejši problemi v Preddvoru, ki se tičejo šole in pa otroškega varstva. Z novo gradnjo vrtca bi si šola malo oddahnila, čeprav bo verjetno prenatrpanost oddelkov še ostala, saj je v razredih od 34 do 36 učencev. Kaj kmalu pa se bomo morali spoprijeti še s problemi podružničnih šol. Na Jezerskem zdaj teče adaptacija tamkajšnje šole, v štirirazrednici na Olševku pa se predvsem zaradi širjenja naselja Visoko zadnje čase močno povečuje vpis učencev, šola pa je zelo stara in dotrajana.«

Skratka, problemov ne bo zmanjkalo; kljub temu pa se ob dobri volji kolektiva in učencev šolsko delo odvija uspešno in po programu. Tudi izvenšolske dejavnosti uspevajo, udeležujejo se jih tudi učenci vozači, ki imajo verjetno v Sloveniji najdaljšo pot do šole — 20 km z Jezerskega. Če pa bi našli primeren čas odhoda avtobusov v popoldanskem času do Jezerskega, bi šola v Preddvoru lahko črtala s spiska svojih problemov še enega. L. M.

Delavski svet organizacije združenega dela Kovinsko podjetje Kranj

1. razpisuje:

prosto delovno mesto, na katerem ima delavec posebne pravice in obveznosti

1. vodje finančno-računovodskega sektorja

Kandidat mora poleg splošnih izpolnjevati še naslednje pogoje: visoka ali višja strokovna izobrazba ekonomske, finančne ali podobne smeri, najmanj pet let delovnih izkušenj na podobnem delovnem mestu.

Kandidat mora poleg navedenih pogojev izpolnjevati še naslednje: da je dosegel pri svojem dosedanem delu organizacijsko vodstvene uspehe, da je družbenopolitično razgledan, da ima ustrezne moralnopolitične lastnosti in ustrezen odnos do samoupravljanja.

2. objavlja:

prosto delovno mesto

pomožnega skladiščnika

Za to delovno mesto zahtevamo nepopolno srednjo, poklicno ali drugo primerno šolo. Prednost imajo kandidati s predizobrazbo ali izkušnjami v kovinski stroki in poznavanjem kovinskih materialov.

Kandidati naj pošljejo svoje prijave s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev ter opisom dosedanjega dela na naslov Kovinsko podjetje Kranj, Jezerska cesta 40.

Rok prijave pod 1. je 15 dni po objavi, pod 2. do zasedbe.

Skupščina občine Kranj oddelek za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve in oddelek za inšpekcijske službe skupščine občine Kranj pozivata

vse občane, delovne organizacije in ostale, ki gradijo, oziroma uporabljajo že zgrajen objekt (stanovanjsko hišo, počitniško hišico ali pomožni objekt) brez lokacijskega in gradbenega dovoljenja, oziroma so gradili v nasprotju z določili teh dovoljenj, da do 30. novembra 1974 vložijo prijavo na oddelek za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve skupščine občine Kranj.

Na podlagi zbranih podatkov, ki bodo do navedenega roka dostavljeni, bo posebna komisija Izvršnega sveta skupščine občine Kranj proučila možnost legalizacije teh gradenj in uskladitve novelirane urbanistične dokumentacije s stanjem na terenu.

Obrazce za prijavo dobite na vseh krajevnih uradih in na vložišču občine Kranj.

Oddelek za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve
Oddelek za inšpekcijske službe Skupščine obč. Kranj

Razpisni komisiji pri delavskem svetu

TOZD POZAMENTERIJA in
TOZD DAMSKA OBLAČILA
Vezenine Bled, Kajuhova 1

razpisujeta naslednja prosta vodilna delovna mesta:

TOZD POZAMENTERIJA

1. direktorja

2. tehničnega vodje

3. vodje tehnološkega razvoja

TOZD DAMSKA OBLAČILA

tehničnega vodje

Za razpisana delovna mesta morajo kandidati poleg splošnih, izpolnjevati še naslednje pogoje:

TOZD POZAMENTERIJA

pod 1.: da ima visoko ali višjo izobrazbo, da ima najmanj 5 let uspešnih delovnih izkušenj na odgovornih delovnih mestih v gospodarstvu, da aktivno obvlada enega od tujih jezikov, da ima ustrezne moralnopolitične kvalitete, ki se izražajo v ustreznem odnosu do samoupravne družbene ureditve ter sposobnosti za razvijanje samoupravnih odnosov z razvitim čutom odgovornosti do dela delovnih ljudi v osebni poštenosti.

pod 2. in 3.: da ima visoko ali višjo izobrazbo ustreznih smeri, da ima najmanj štiri leta splošnih delovnih izkušenj od tega dve leti na vodilnih delovnih mestih v gospodarstvu, da pasivno obvlada enega od tujih jezikov, da je družbenopolitično aktiven.

TOZD DAMSKA OBLAČILA

— da ima visoko ali višjo izobrazbo ustreznih smeri, — da ima najmanj štiri leta uspešnih delovnih izkušenj, od tega dve leti na vodilnih delovnih mestih v gospodarstvu, — da pasivno obvlada enega od tujih jezikov, — da je družbenopolitično aktiven.

Pismene ponudbe z dokazili, da izpolnjujejo razpisne pogoje in dokazila o svojem dosedanem delu, naj kandidati pošljejo na naslov: Vezenine Bled, Kajuhova 1 razpisna komisija TOZD Pozamenterija oziroma razpisna komisija TOZD Damska oblačila.

Rok za sprejemanje ponudb za TOZD-Pozamenterija je 30 dni, za TOZD Damska oblačila pa 15 dni od dneva objave razpisa.

Turneja mladih folkloristov

Pionirska folklorna skupina osnovne šole Matije Valjavca iz Preddvora odhaja v začetku novembra na petdnevno turnejo v Zah. Nemčijo. Na turneji, ki so jo pripravili s posredovanjem turistične agencije Kompas, bodo mladi folkloristi iz Preddvora imeli več nastopov v Kasslu. Nemškemu občinstvu se bodo v samostojnem nastopu predstavili z jugoslovanskimi plesi.

L. M.

Pretežke šolske torbe

Pravzaprav ni nič novega, če izrečemo ugotovitev, da so šolske torbe osnovalce pretežke. To ugotovljajo starši pa učitelji in ne nazadnje tudi šolarji, ki to težo, seveda najboljše občutijo. Vsa opozorjenja z vseh strani pa so do sedaj zelo malo zalegla. Kdor ima priložnost opazovati zjutraj ali opoldne šolarje na cesti, se bo zlahka prepričal o nenormalni drži nekaterih, saj nosijo v rokah mnogo pretežke breme kot pa je priložljivo glede na to, da hrbtenica mladega človeka še ne prenese takšnih enostranskih obremenitev.

Zadnje čase pa se je med šolarji predvsem v mestnih šolah, manj v podeželskih, razpasla moda platnenih torb, ki same po sebi niso nič slabega, celo nasprotno, dokaj lične so, za malega šolarja pa ob tolikšni vsebini, ki jo mora vsak dan prenesti od doma do šole, povsem neprimerne. Težka torba, ki si jo šolar obesi na eno ramo, drži telesa popolnoma izkrivlja in če vemo, da navadno nosimo bremena le na eni rami, si posledice — slabo držo — kaj lahko predstavljamo. Še posebej slabo je to, da torbe čez eno ramo nosijo tudi nekateri učenci v nižjih razredih. Prav bi bilo, če bi starši svojega šolarja kdaj pospremili vsaj s pogledom, pa bi takoj opazili, da je nekaj narobe.

O teži šolskih torb je bilo prelitega že morje črnila. Na splošno velja, naj šolska torba tehta le eno desetino učenčeve teže. Ste torbo svojega šolarja že kdaj stehitali? Prav gotovo je težja, kot bi lahko bila. Medtem ko starejši šolar prav gotovo že zna presoditi, kaj mora nositi usak dan in v šolo in kaj le občasno, pa mali šolarji tega ne znajo oziroma ne dovolijo staršem, da bi nekaj šolskih potrebščin odzvali; v šoli so se namreč zmenili drugače. Nekateri nosijo vse svoje potrebščine vedno s seboj tudi iz strahu, da ne bi kdaj kaj pozabili.

Na marsikateri šoli so o pretežkih torbah že razpravljali. Marsikje vztrajajo, da morajo šolarji prvih in drugih razredov nositi šolske torbe na hrbtu. Tudi na učiteljskih konferencah nemalokrat teče beseda tudi o tem, ravnatelji pa od časa do časa opozorijo razrednike, naj učencem svetujejo, kaj naj stalno nosijo s seboj in kaj ne.

Kaže pa, da vse dotlej, dokler bo izmenski pouk in bodo morali učenci šolske potrebščine nositi domov, tega problema ne bo moč rešiti. Marsikateri starši v skrbi za svojega slabotnejšega otroka vsak dan otroka vozijo z avtomobilom v šolo ali iz šole. Pogrešili pa so tudi arhitekti, ki načrtujejo opremo šol. V nobeni šoli namreč ni posebnih predalov, kamor bi lahko vsak učenec shranil do naslednjega dne nekatere potrebščine, med njimi tudi copate, prtiček itd. Sedanje garderobne omare namreč uporabljajo učenci obeh izmen.

L. M.

Likovni slavospev prirodi in človeku

Sprehod med deli slikarja Petra Adamiča in kiparja Francija Tavčarja

Ob navzočnosti velikega številca obiskovalcev, kritikov ter ljubiteljev likovne umetnosti iz Škofje Loke, Kranja, Ljubljane in še od kod, so minuli petek, 25. oktobra, v prenovljeni galeriji Loškega muzeja odprli razstavo del akademskega slikarja Petra Adamiča in kiparja-samouka Francija Tavčarja. Ne le zaradi prijetnega in nenavadno sproščenega ozračja, ki sta ga ustvarila vokalni kvintet fantov s Praprotna in domače žganje iz shrambe grajskega birta, ampak predvsem zaradi samih podob in skulptur, združenih v homogeno zbirko, bo omenjeni kulturni dogodek bržkone vsem ostal v najlepšem spominu.

Sprehod skozi paviljon je namreč resnično doživetje. Celo najbolj zahtevni in izpiljeni okusi so v njem lahko našli potešitev, saj sta nam avtorja predstavila opus, posvečen življenju, naravi in človeku. Adamičovo krajinarstvo, denimo, je čudovito poklon prirodi, pri čemer pa energije polni 45-letnik ni zgolj slepi oboževalec bodisi gorate Gorenjske bodisi valovite Dolenjske ali izpihane, kamnite Primorske, marveč skuša podati gledalcu mnogo kompleksnejšo vizijo sveta. Dopoveduje mu, da ima Zemlja ne enega, ampak tisoč obrazov, od katerih je vsak zase očara, pritegne, razvname in navduši. Seveda, treba je biti širok po srcu, treba je čutiti in misliti kot čutiljo in misliljo večni popotniki, radoživje svetovljani, nemirni poeti, zaneseni klaviristi. In v Adamiču so očitno združene lastnosti pesnika in kozmopolita, pustolovca in veseljaka. V bežnem razgovoru ob otvoritvi mi je priznal, da je bolj lovec kot slikar in bolj ribič kot risar. Toda prav med lovom in metanjem trnka so nastale najkvalitetnejše stvaritve, kar jih premore. V Afriki, sredi razbeljenih kenijskih savan, je mahoma odvrgl puško, zgrabil platno in prelil nanj tisto vražjo vročino, tisti žolti sij neskončnih ravnin, tiste skrotovične grme, zažrte v suha tla, tisto kruto, sivo, negibno nebo v ozadju, ki neusmiljeno sesa vase vlogo. Čeprav so leseni okvirji čaru odvzeli košček neposrednosti, sta plastičnost in srhljiva prvobitnost žareče stepe še vedno navzoči. Podobno je, ko greš mimo akvarela, spočetega nekje ob bregu Poljanščice. Botrovali so mu hipni impulzi in dva, trije pogledi čez reko, v zabledeli sončni žarek, prebadajoč drevesno krošnjo. Človek dobi vtis, da glavi, ki je vodila roko, ni mar idilič-

S premiero pravljice v novo sezono

Amatersko gledališče Tone Čufar z Jesenic je s premiero pravljice Kristine Brenkove Na splavu začelo letošnjo gledališko sezono. Pravljico so si v dvorani jeseniškega gledališča ogledali otroci osnovnih šol na Jesenicah, gledališče pa jo je uvrstilo tudi v nedeljsko matinejo. Pravljica Na splavu je doživela pri otrocih lep sprejem, tako pri šolski mladini kot tudi pri tistih, ki so si jo ogledali v nedeljski matineji. Vsekakor je dober obisk zagotovilo, da so se mladi in najmlajši igralci gledališča potrudili, obenem pa kaže tudi na to, da si mladinskih del na jeseniškem odru žele pogosteje videti. Amatersko gledališče najmlajših tudi ob letošnji noveletni jekli ne bo razočaralo, saj bo tako kot vsako leto tudi letos pripravilo mladinsko delo.

D. S.

V galeriji Prešernove hiše v Kranju so minulo sredo, 30. oktobra, zvečer odprli razstavo del slikarja Marjana Belca. Belec tokrat pred obiskovalci razgrinja zbirko krajin v oljni tehniki, nastalih v zadnjem obdobju, letos in lani. Gost Prešernove hiše bo do 25. novembra. (-ig) — Foto: F. Perdan

Gorenjski muzej v Kranju je pripravil izredno zanimiv etnografski prikaz z naslovom Kmečko gospodarstvo v Dolini. Otvoritev razstave je bila 30. oktobra popoldan v Mestni hiši. (-ig) — Foto: F. Perdan

Večer v Prešernovem gledališču

Borisav Stanković: Nečista krv

Gostovanje Narodnog pozorišta iz Leskovca

Predstava temeljnega dela srbskega realizma Bore Stankovića Nečista krv v dramatisaciji Tomislava N. Cvetkovića v Kranju je pravzaprav zgolj vrnitev obiska Leskovčanov, vrnitev in seznanitev našega občinstva s Stankovićem, tako kot smo pred nedavnim to storili mi s Cankarjevim Pohujšanjem v dolini šentflorjanski na »otvoreni sceni« leskovskega gledališča na festivalu klasične. Razlika je le v tem, da smo goste sprejeli v sodelovanju PG in Doma JLA in da predstava med našim običajnim občinstvom ni zbujala toliko zanimanja.

Leskovsko gledališče, ki je bilo do nedavnega edino gledališče v Jugoslaviji, in verjetno tudi drugod, brez blagajne, sicer ni toliko znano po kakovostnih in izjemnih predstavah, vendar se nam je z Nečisto krvjo predstavilo zelo solidno na žalost pa, kot je bilo že zapisano: večji del so predstavo videli »priseljenci Kranjčani«; za nas pa bi bilo pomembno videti predstavo predvsem zaradi spoznavanja srbskega pisatelja in snovanj srbskega, čeprav nekoliko obrbnega, gledališča. (Morda pa se nam zdi, da tisto, kar je zastoj, ne more biti niti dobro.)

Predstava sama v resnici ni bila najbolj pokazana, ne tehnično ne ustvarjalno, in povsem lahko je vzrok za to utrujenost, saj so Leskovčani že ali pa še bodo na gostovanjih ves mesec. Premiera je bila 3. oktobra, pri nas pa smo jo videli že 24. oktobra.

Cvetkovičeva dramatisacija je zasnovana predvsem na prvih poetičnega v romanu Nečiste krvi; prevod romana je tudi v slovenščini. Na žalost pa je »poetičnost« prišla najbolj do izraza pri komentatorju (Vasiliju Apiću), nekakšnih motih pred sicer zelo naturalističnimi igralskimi izvajanjmi, kar so bila, kljub hotenju in težnjam po ansambelski igri, komornosti, po zgolj stiliziranosti posameznih vlog. Kakovostnih nihanj med bolj pomembnimi in bolj obrbnimi vlogami ni bilo, kar je vsekakor tudi uspeh nekega gledališča, vendar so le nekoliko bolj navdušili Branislav Matović v vlogi efendija Mita in njegova žena v igri Dara Apić ter s svojo silovitostjo Radomam Kantić kot Marko. Omenjeni trije bi s Sofko

morali biti vodilni kvartet te predstave, samo da je Verica Jovanović z mestoma monotono, drugič pa spet s preveč silovitimi izbruhi izničevala prav tisto poetičnost, ki sta si jo Cvetković in režiser Jovan Putnik iz Beograda zastavila kot vodilo. Režiser je npr. zapisal, da Stanković sploh ni bil sociolog, da je delo napolnjeno s političnimi zmotami, a da je velik pesnik.

Režiserjevi termini veljajo bolj tako na splošno. Srž romana je v »nečisti krvi«, degeneriranosti efendijeve družine, sociološki prikaz je pač takšen kot ga je Stanković sprejel in posvojil po Tainu v gradnji svojega romana. Bil pa je preveč samosvoji umetnik, da bi se ga lahko povsem preprosto kvalificiralo, čeprav je seveda jasno, da je imel prireditelj, tako kot tudi poznejše dramaturg, na voljo več inah in izhodišč za postavitev romana na oder. Leskovska predstava, dramatisator je hkrati tudi direktor njihovega gledališča, je pravzaprav dokaj zanimivo in prirodno sledila bogstvu Stankovičevega jezika, metaforike, če hočemo: »poetičnosti«, ne pa, da bi se to tudi vklopilo v siceršnji naturalizem dogajanja, zgodbe, drame same in, kot že omenjeno, igralskih kreacij. Ne bilo bi pa nujno, da bi bila takšna dvojnost vzrok za neakovost, celo širše možnosti za razumevanje ponuja. Iz vsega povedanega potemtakem sledi, da bi bilo za predstavo morda še najbolje, če bi v igri zasledovali predvsem »stiliziranost« kreacij v vlogah, ki ni bila dosledno izvajana.

Pričujoči zapis se omejuje le na predstavo, ki smo jo lahko videli v Kranju, resume tega pa je, da je bilo več kot primerno, da smo predstavo lahko videli, čutili smo dokaj solidno raven poustvarjanja, izenačen ansambel, predvsem pa smo lahko občudovali v originalu Stankovičev jezik, katerega jezik in kolorit se je izoblikoval v Vranju, v dokajšnji bližini Leskovca, nam pa vendarle v celoti dokaj nepoznan, po misli in mentaliteti precej oddaljen, a je poleg sugestivnosti pomemben predvsem zaradi asociacij človekove drame, ki jo obravnava, le-ta pa ni vezana le na določen kraj ali čas.

Janez Poštrak

V sredo, 30. oktobra, ob 18.30 je galerija kranjske Mestne hiše odprla vrata dvema znanima slovenskima slikarjema Ljubljančanu Maksimu Sedeju mlajšemu in Kranjčanu Henrik Marchelu. Pri obeh likovni kritiki zagotavljajo, da sta napravila pomemben razvojni korak naprej, saj se začneta obračati k naravi kot neizčrpni zakladnici barvnih in oblikovnih kombinacij. Na sliki: Henrik Marchel (levo) in Maksim Sedej ml. (-ig) — Foto: F. Perdan

V sodelovanju s Prešernovo družbo objavljamo v nadaljevanjih kriminalno Agathe Christie Karibska skrivnost. To knjigo so dobili za nagrado izrebrani naročniki knjižne zbirke za leto 1974.

»Najbrž gledate ženske s povsem drugega zornega kota kot pa drugi moški,« se je prijazno nasmehnila Jane Marplova.

»Da. Različni poklici menda res spremljajo človekov pogled na marsikaj.«

»Tudi o drogah najbrž precej veste.«

»Pač. Pri delu sem se dobro spoznal z njimi. Po mojem mnenju jih je dandanes vse preveč. Vse preveč pomirjevalnih sredstev pa poživilnih tablet in čudežnih drog ter še kaj. V redu, če jih predpiše zdravnik, vendar pa jih lahko celo vrsto dobiš brez recepta. In nekatere so nevarne.«

»Najbrž imate prav,« je dejala Jane Marplova.

»Da, najbrž imate prav.«

»Mamila imajo velik vpliv na obnašanje ljudi. Vzemite na primer histerijo mladoletnikov, ki se pojavlja od časa do časa. Ni naravno, veste. Mladi ljudje jemljejo razna mamila. Sicer pa to seveda ni nič novega, mamila so stara cela stoletja. V Orientu, kjer nisem še nikoli bil, so se dogajale vse mogoče čudne stvari. Če bi le vedeli, kaj vse so ženske dajale svojim možem! V Indiji, na primer, v starih, neprijetnih časih, ko se je mlada žena poročila s starcem, znebiti se ga ni hotela, ker bi jo sežgali na grmadi skupaj z moževim truplom; če bi se temu uprila, pa bi sorodniki vse življenje ravnali z njo kot z izvrženko. V tistih časih se v Indiji ni splačalo biti vdova. In tako je dajala možu droge, od katerih je dobival halucinacije in je postal napol bebast.« Zmajal je z glavo. »Da, marsikaj grdega se je dogajalo.«

»Pa čarovnice na primer,« je nadaljeval. »Dandanes poznamo precej zanimivih podatkov o čarovnicah. Zakaj so vedno priznale, zakaj so vedno tako voljno izpovedale, da so res čarovnice in da so na metlah letale na čarovniške sestanke?«

»Mučenje,« je menila Jane Marplova.

»Ne vedno,« je odvrnil Jackson. »Da, mučenje razloži marsikaj, toda ženske so priznale, še preden je kdo sploh omenil natezalnico. Saj niti niso samo priznale — kar bahale so se. Veste, mazila so si bile vtirale v kožo. Temu so pravile maziljenje. Nekatera mazila kot na primer beladona in atropin vam bodo povzročila halucinacije, zdelo se vam bo, da se dvigate s tal in da letate po zraku. Uboge revež so mislile, da se je to v resnici zgodilo. Pa bojevnike pogledajte — v srednjem veku — v Siriji ali v Libanonu ali tam nekje. V hrano so jim vmešali indijsko konopljo, ki jim je prinesla halucinacije o rajju in hurijah in o večnem življenju. Povedali so jim, da jih vse to čaka po smrti, toda če hočejo doseči vse te dobrine, morajo najprej izvesti ritualni umor. Saj nisem hotel uporabiti tako učenih besed, ampak to se je pač dogajalo.«

»Kar se je dogajalo, je v bistvu zato, ker so ljudje vse preveč lahkoverni.«

»Da, najbrž je to res.«

»Ljudje verjamejo, kar jim kdo pove,« je rekla Jane Marplova. »Da, prav vsi smo nagnjeni k temu,« je pristavila. Nato pa je ostro vprašala: »Kdo pa vam je povedal te zgodbe o Indiji, o omamljanju starih soprogov z daturjo?« ter dodala, še preden je Jackson mogel odgovoriti: »Major Palgrave?«

Jackson je bil presenečen. »Da, bil je res on. Precej podobnih zgodb mi je povedal. Sicer se jih je morala večina zgoditi še pred njegovim časom, a se je zdelo, da jih zelo dobro pozna.«

»Majorju Palgravu se je zdelo, da je vse zelo dobro poznal,« je rekla Jane Marplova. »Pogosto pa stvari, ki jih je pripovedoval, niso bile povsem natančne.« Zamisljeno je zmajal z glavo. »Major Palgrave je odgovoren za marsikaj.«

V spalnici, ki je ležala poleg kopalnice, je nekaj zašumelo. Jane Marplova se je hitro ozrla. Naglo je stopila iz kopalnice v sobo. Pred steklenimi vrati je stala Lucky Dysonova.

»Jaz — o! Nisem vedela, da ste tukaj, gospodična Marplova.«

»Le v kopalnico sem stopila za trenutek,« je dostojanstveno in s komaj opazno viktorijansko zadržanostjo pojasnila Jane Marplova.

Jackson, ki je še vedno stal v kopalnici, se je na široko zarežal. Viktorijanska skromnost ga je vedno zelo zabavala.

»Le vprašati sem hotela, če želite, da bi jaz malo posedela pri Molly,« je rekla Lucky. Pogledala je proti postelji. »Molly spi, kajne?«

»Da,« je odvrnila Jane Marplova. »Vendar pa je vse v najlepšem redu. Vi se kar lepo pojdite zabavat. Mislim, da ste šli skupaj z drugimi na izlet?«

»Saj sem hotela iti, pa me je tako neznansko začela boleti glava, da sem se v zadnjem trenutku premislila. In tako se mi je zdelo, da bi lahko vsaj tukaj bila v pomoč.«

»To je pa res zelo lepo od vas,« je dejala Jane Marplova. Zavzela je svoje mesto ob postelji in se

lotila pletenja. »Ampak jaz se tukaj prav dobro počutim.«

Lucky se je za hip obotavljala, nato pa se je obrnila in odšla iz sobe. Jane Marplova je za trenutek počakala, nato pa se je po prstih odpravila nazaj v kopalnico, toda Jackson je medtem že izginil — brez dvoma skozi druga vrata. Jane Marplova je pobrala lonček kreme, ki ga je imel Jackson v roki, in ga spravila v žep.

22. MOŠKI V NJENEM ŽIVLJENJU

Prilika za kratek in po vsem videzu spontan pogovor z dr. Grahamom se ni ponudila tako hitro kot je upala Jane Marplova. Želela je, da bi zdravnik srečala kot po naključju, in ni ga hotela odkrito poiskati, ker ni želela, da bi se mu vprašanja, ki mu jih je hotela zastaviti, zazdelo vse preveč pomembna.

Tim je pazil na Molly in Jane Marplova je uredila tako, da ga bo zamenjala med večerjo, ko bodo Tima potrebovali v obednici. Le-ta jo je sicer skušal prepričati, da bi gospa Dysonova prav rada prevzela mesto ob Mollyjini postelji, da, celo gospa Hillingdonova je ponudila svojo pomoč, toda Jane Marplova je trdno odgovorila, da sta obe ženski še mladi, da se radi zabavata, ona pa da bo prav zadovoljna, če bo poutila kaj lahkega zgodaj zvečer — in tako bodo vsi zadovoljni. Tim se ji je še enkrat toplo zahvalil. Jane Marplova se je odpravila ven ter se medtem, ko je nekam negotovo postopala okrog hotela in po stezi, ki se je razcepljala do precej bungalovov, med drugimi tudi do dr. Grahama, skušala odločiti, kaj bo napravila zdaj.

Po glavi se ji je motala množica zmedenih in nasprotujočih si misli, in če je bilo kaj na svetu, česar Jane Marplova ni marala, potem so bile to zmedene in nasprotujoče si misli. Vsa ta zadeva je bila v začetku kar precej jasna. Major Palgrave s svojo obžalovanjavo vredno zmožnostjo pripovedovanja zgodb, s svojo indiskretnostjo, ki jo je nekdo očitno slišal, ter rezultat — majorjeva smrt v naslednjih štiriindvajsetih urah. To ni bilo težavno, je pomislila Jane Marplova.

Po tem dogodku pa ni bilo drugega kot same težave. Vsek nov podatek je hkrati kazal v različne smeri. Ko si se enkrat odločil, da ne boš verjel niti besedice tega, kar ti bodo povedali drugi ljudje, da ne moreš nikomur zaupati ter da je mnogo ljudi, s katerimi se je pogovarjala tukaj, prav žalostno podobno gotovim osebam pri St. Mary Meadu — kam te je vse to privedlo?

Njene misli so se vedno bolj osredotočale na žrtev. Nekdo bo postal žrtev umora in v njej je vse bolj naraščal občutek, da bi pravzaprav morala vedeti, kdo bo ta žrtev. Nekaj je viselo v zraku. Nekaj, kar je slišala? Opazila? Videla?

Nekdo ji je povedal nekaj, kar se je tikalo zadeve. Joan Prescottova je govorila mnogo o mnogih ljudeh. Kakšen skandal? Opravljanje? Kaj je Prescottova rekla pravzaprav?

Gregory Dyson, Lucky — Jane Marplova se je pomudila pri Lucky. Z gotovostjo, porojeno iz naravnega sumničanja, je vedela, da je bila Lucky aktivno zapletena v smrt prve žene Gregoryja Dysona. Vse je kazalo na to. Je mogoče, da je bilo Gregoryju Dysonu usojeno, da bo naslednja žrtev, o kateri je Jane Marplova tako zaskrbljeno premišljevala? Da je Lucky nameravala poskusiti srečo z drugim možem in da je za to potrebovala ne samo svobodo, ampak tudi čedno premoženje, ki bi ga podedovala po Gregoryju?

»Ampak to je vse skupaj eno samo ugibanje,« si je dejala Jane Marplova. »Prismojena sem. Vem, da sem prismojena. Resnica je preprosta, če bi jo le lahko očistila vseh smeti. Težava je v tem, da resnico zakriva vse preveč smeti.«

»Se pogovarjate sami s seboj?« je vprašal Rafiel. Jane Marplova je poskočila. Ni bila opazila njegovega prihoda. S pomočjo Esthere Waltersove je počasi prihajal od bungalova na teraso.

»Pa vas res nisem opazila, gospod Rafiel.«

»Ustnice ste premikali. Kaj pa se je zgodilo z vso tisto nujnostjo?«

»Še vedno je nujno,« je rekla Jane Marplova. »Le nečesa, kar je povsem preprosto, še ne razumem...«

»Veseli me, da je vse tako enostavno. Torej, če potrebujete kaj pomoči, lahko računate name.«

Obrnil je glavo proti Jacksonu, ki se jim je približal po stezi.

Prešernova družba vas vabi med svoje člane. Člane vpisujejo zaupniki Prešernove družbe v vseh krajih in v delovnih organizacijah. Člani se vključujejo v akcijo za širjenje dobre knjige med našim ljudstvom, obenem pa dobijo konec leta 1974 letno knjižno zbirko Prešernove družbe, ki bo imela 6 knjig: Prešernov koledar 1975, roman Janeza Svajncerja KO ČLOVEK ZORI, povest Toneta Svetine UGASLO OGNJIŠČE, SPOMINI NA LE-NINA Nadežde K. Krupskaje, izbor starih slovenskih narodnih pesmi MLADA BREDA in priručnik Rastline in naše zdravje. Knjige stanejo broširane 55 din, v platno vezane pa 85 din.

POMENKI O TRBOJAH IN ŽERJAVKI

Črtomir Zorec

(3. zapis)

V tem zadnjem pomenku se moram še enkrat vrniti k premišljevanju o izvoru krajevnega imena Trboj. Glede na moja rahla ugibanja mi je znani slovenski geograf prof. France Planina, škofjeloški rojak, napisal ljubeznivo pismo. V njem podaja svojo, seve za nas vse najbolj sprejemljivo razlago imena Trboj in podobnih — po imenskem korenu ali deblu — krajevnih imen. Takole piše učeni znanstvenik:

PROFESORJEVO PISMO

Glede imena Trboje, za katerega ne vidite sprejemljive razlage, vam sporočam svojo variantno razlago.

Po mojem to ime nima korena ne v besedah trd, ne trgati, temveč v korenu trebiti. Na to misel me navajajo krajevna imena v Poljanski dolini, ki so v zvezi s kolonizacijo doline. To sta predvsem imeni Trebija in Pogara, prvo pomeni, da so svet iztrebili za obdelavo, drugo, da so to napravili z ognjem in je tam gozd pogorel, da so potem lahko zemljo kultivirali. Ta razlaga je podprta še z imeni naprej gor v dolini: Goropeke, Izgorje in Opale.

Če bi pisali ime Trboj Treboje, kakor nam možnost nakazuje »nemška« oblika Terboje, bi verjetno sami prišli na to razlago. E se je prav lahko izgubil pri Gorenjcih, ki mnogo glasov izpuščamo. Blaznik tudi za Trebijo piše Trbija, kakor domačini govorijo. Poleg imen Trebnje, Trbinc, Trebeljevo, Trebelno, Trebež in Trebnja gorica so iz istega korena gotovo oblikovani tudi krajevni imeni Trbovlje in Trbiž. Vsa ta imena izvirajo iz nastanka krajev s trebljenjem gozda z namenom kultiviranja zemlje.

Tako profesor Planina.

Sam pa bi k tem naštetim imenom dodal še Trebinjo ob Dravi, kjer živi in ustvarja prelepe pevne koroške pesmi ljudski umetnik Pavle Kernjak.

RAZCVELA ROŽA

Na nenavadno spomeniško situacijo sem naletel v Trbojah. Osrednji spomenik padlim v NOB sem že opisal. Stoji sredi vasi, na razpotju — kot so stala nekoč vaška znamenja.

Potem pa sem šel proti pokopališču in tu — pred vhomom na vrt miru — zagledal prelepe kamnito umetnino pokojnega arhitekta Nandeta Jocića. Vrli Trbojci so spomenik raje postavili pred pokopališče, ne med njegovo obzidje! Pač zato, da bi bil bolj spomenik, ne pa kak vsakdanji nagrobnik.

Vsekakor je ta »predpokopališki« spomenik izjemno razgibano delo nadarjenega arhitekta — nekdanjega partizana.

Na grobo — a v pravilnih geometrijskih oblikah — je izklesanih pet kvadrov iz belega istrskega kamna. Kvadri stoje vsaksebi, kot odprta petokraka zvezda; roža, ki je pognala iz krvi padlih junakov... Spomenik je tudi po zunanem zares monumentalen — v višino meri kar 250 cm.

Na prednjo ploskev največjega kvadra so vklesana imena padlih borcev in talcev. K vsakemu imenu je pripisana tudi letnica smrti:

Bizjak Mihael 1942, Jenko Vinko 1942, Jagodic Janez 1942, Novak Franc 1942, Bohinc Jernej 1944, Bohinc Anton 1944, Dolinar Vinko 1944, Ješe Jože 1944, Knific Miha 1944, Medved Boris 1944, Bizjak Mihaela 1945, Križnar Jože 1945, Pintar Franc 1945, Šimnovec Franc 1945, Gubanc Anton 1945. — (Od naštetih so padli kot borci: Miha Bizjak, Anton Bohinc, Vinko Dolinar, Franc Pintar in Anton Gubanc. Ostali so bili ustreljeni kot talci.)

Priložnost imam, vsaj za padle borce Trbojce, povedati nekatere podatke:

Miha Bizjak, roj. 8. jan. 1907, je bil po poklicu čevljar. V partizane (Kokrški odred) je odšel 17. marca 1942. Na Bašelskem sedlu v Storiču je Bizjak padel v nemško zasedo in bil po kratki borbi ustreljen. Bil je 20. juliju 1942.

Anton Bohinc - Gobar, roj. 19. maja 1922, je bil kmet. V partizane je odšel v septembru 1943, in sicer se je priključil Kokrškemu odredu. Zaradi svoje hrabrosti in zanesljivosti je bil kmalu dodeljen četi VDV (Vojska državne varnosti). Bohinc je padel v jeseni 1944 pri Vogljah.

Vinko Dolinar, roj. 12. dec. 1925, je bil pred vojno delavec. V partizane je odšel 12. septembra 1943. Vključen je bil v Vojkovo brigado. Padel je spomladi, ob zarji svobode, l. 1945, in sicer na Banjski planoti.

Franc Pintar, roj. l. 1916, je padel pomladi 1945. — Anton Gubanc, roj. l. 1910, je padel prav tako pomladi 1945.

TU POSTOJ, POPOTNIK...

Napis na osrednjem kvadru močno spominja na dogodek iz grške zgodovine. Bilo je leta 480 pred našim štetjem. Takrat so Perzijci napadli Grke in jih skušali premagati na kopnem in na morju. Na kopnem je zadrževal mogočno perzijsko vojsko špartanski kralj Leonida, tedaj zvest zaveznik Atencev. Ni imel mnogo vojščakov, le hrabro četo tristoletih vrlih Spartancev-hoplitov. Zato je sklenil, da se bo postavil Perzijcem v bran v ozki soteski pri Termopilah. Že je kazalo, da bo Leonida sovražniku preprečil prodor proti Atenam, a našel se je izdajalec, ki je povedel Perzijce Leonidi na hrbet. (Ta izdajalec je bil Grk Efialt, čigar ime je zgodovinar Herodot za večne čase pribil na sramotni oder — tako bi moral biti tudi z imeni naših izdajalcev med NOB!) V krvavem boju, ki se je razvnel — za Spartance brez upa zmage — so vsi grški vojščaki padli. Tudi kralj Leonida je našel smrt na bojišču...

Padle junake so skupaj s kraljem Leonido pokopali kar na bojišču. Vztrajnost hrabrih Spartancev, ki so bili tako brezizgleden boj, do bridkega konca, je prelep zgled vojaške kreposti, ki ne vprašuje po smislu ali nesmislu žrtve, ampak ima samo eno pred očmi: dolžnost!

Po letih, ko so Grki Perzijce pognali iz ljubljene Helade, so v skalno steno strme soteske pri Termopilah, vzdali marmorno ploščo z napisom, ki poziva mimoidočega popotnika:

Tujec, ki greš v Lakedaimon, povej, da še zmerom tu ležimo — v klancu stražarji zvesti, kakor je včel domovine ukaz!

No, na ta zgodovinski dogodek in napis sem se spomnil, ko sem prebral besedilo na trbojskem spomeniku:

Tu postoj, popotnik, ko greš mimo. Ti padli so za nas in našo domovino.

Na desnem kvadru — bolj romboidu — je izklesana petokraka zvezda, pod njo pa napis:

1941—1945

Slava padlim mučnikom, borcem in talcem.

NESREČNA MINA

Grob borca Vinka Govekarja na trbojskem pokopališču dolgo časa ni imel oznake, niti kakega napisa.

Vendar so domačini ves čas vedeli, da v grobu leži razmesarjeno truplo nesrečnega minerca Vinka Govekarja iz Dragočajne pri Smledniku. S svojim oddelkom je šel poleti minirati cesto med Žerjavko in Prebačevim. To pa zato, da bi uničili nemško oklopno vozilo, ki je vsak dan šlo to pot. Zaradi naglice ali premale strokovnosti je mina pri naravnavanju predčasno eksplodirala in Vinka Govekarja povsem raztrgala. Domačini so dele njegovega trupla zbrali in skrivaj pokopali na trbojskem pokopališču.

In tako smo s to kratko pripovedjo o Trbojeh in bližnji Žerjavki že pri kraju. Pomenek res ni bil obsežen; zato ne kaže drugega kot da hitro postavim le še piko.

Kajti že me žene »popotna mrzlica« drugim — v one dele območja kranjske občine, kjer se nisem še dosti mudil ali pa le kratek čas. To bo najprej področje krajevnega urada Predoslje (Bobovek, Britof, Ilvka, Kokrica, Mlaka, Oreholje, Predoslje, Srakovlje, Suha in Tatinec). C. Z.

GLAS 15

Torek, 5. novembra 1974

november — mesec posebnih ugodnosti — november

5%
popust

Pri nakupu pohištva vam nudimo na vse razstavljeno pohištvo in poseben tovarniški popust za določene artikle

v naših enotah

salon pohištva veleblagovnica Globus, Kranj
specializirani salon kuhinjske opreme Dekor, Kranj
prodajalna Slon, Žiri
prodajalna Manufaktura, Gorenja vas

november — mesec posebnih ugodnosti — november

Združeno invalidsko društvo

Vse tako kaže, da so kranjski invalidi športniki včlanjeni v dveh invalidskih društvih, zdaj le našli skupni jezik. Dokaj dolgo namreč v Kranju obstaja invalidsko športno društvo Borec, razen tega pa obstaja pri nedavno samostojnem društvu telesnih invalidov tudi športna sekcija. Ker so torej stvari tekle po dveh tirih, v dveh organizacijah, je nemalokrat prihajalo do raznih težav in zapletov. Jasno pa je, da invalidi športniki potrebujejo svojo organizacijo, saj je šport in rekreacija sestavni del prizadevanj za boljše telesno in psihično počutje invalidnih oseb. Republiška zveza za šport in rekreacijo telesnih invalidov se je že dlje časa prizadevala za združitev kranjskih invalidov športnikov v eno organizacijo; na pobudo občinske konference SZDL pa so predstavniki obeh organizacij to jesen sedli za isto mizo in ustanovili iniciativni odbor. Le-ta ima nalogo pripraviti vse potrebno za ustanovni občni zbor združenega društva športnikov invalidov v začetku prihodnjega leta, pred tem pa seveda še pripraviti osnutek statuta in pa program dela.

Tako se je oktobra iniciativni odbor že začel sestajati. Na svoji prvi seji je imenoval komisijo za pripravo statuta novega invalidsko

Gorenjci na Snežniku

Sklep, da gorenjski planinci obiščejo Snežnik na Notranjskem, sprejet na zadnjem posvetovanju predstavnikov mladinskih odsekov Planinskih društev Gorenjske, je bil uresničen v soboto, 19. oktobra. Gorenjske planince, najmlajši je bil star štiri leta, najstarejši pa 75 let, so na Notranjsko popeljali štirje avtobusi. V Ilirski Bistrici so jih pozdravili tamkajšnji planinci in jih spremljali na poti na Snežnik. Čeprav je bilo predvideno, da bodo avtobusi izletnike pripeljali le do koč na Sviščakih, so večji šoferji planincem skrajšali pot. Izletniki so v burji in snegu prišli do koč na Snežniku, kjer so goste z Gorenjske izredno tople sprejeli. Planinci so se povzpeli tudi na vrh, vendar je megla preprečila lep razgled, po katerem slovi Snežnik. Gorenjski planinci so gostitelje iz Ilirske Bistrice povabili, naj spomladi obiščejo naše gore.

M. B.

športnega društva Borec. Razpravljali pa so tudi o drugih problemih.

Novo društvo, ki pa bo zaradi dolgoletne tradicije verjetno obdržalo svoje staro ime Borec, je doslej imelo med člani tudi neinvalidne. Ustanovljeno je bilo namreč kot športna organizacija, ki naj skrbi za rekreacijo vojaških vojnih invalidov, borcev NOV, vojaških starešin itd. Ker pa se je z leti, društvo ima petnajstletno tradicijo, število članstva med vojaškimi vojnimi invalidi zmanjševalo, je društvo odprlo vrata tudi zdravim občanom. Nekateri sekcije društva so se sicer že popolnoma osamosvojile kot na primer šahovski klub, ostale pa so še vedno v okviru društva Borec kot na primer balinarska sekcija. Člani te sekcije, ki uspešno tekmujejo v gorenjski ligi, pa s tem, da bodo postavljeni izven okvirjev, ki jih bo določil novi statut društva invalidov športnikov, še ne bodo onemogočeni. Imajo vsekakor možnost, da ustanove na primer prvi balinarski klub v Kranju, podobno pa se lahko osamosvoje tudi druge sekcije dosedanega društva Borec, ki imajo večino članstva neinvalidov. Prvoten namen ustanovitve društva, da je nudilo možnost rekreacije vojaškim vojnim invalidom, je v glavnem izpolnjen, zato je nujna nova oblika. Za primer naj povemo, da je med okoli 250 članov v društvu le še 27 vojaških vojnih invalidov, 3 mirmodobni vojni invalidi, ostali pa so invalidi dela in pa tudi popolnoma zdravi občani, ki pa imajo seveda vso možnost udeleževanja v ostalih športnih društvih v občini.

L. M.

Planinski dom na Zelenici odprt

Dom na Zelenici, last Planinskega društva Tržič, je od nedelje 27. oktobra dalje spet redno odprt. Skrbstvo nad prijetno in dobro obiskano planinsko postojanko je prevzela Vida Hober, stara znanka gornikov, saj je bila več let oskrbnica doma na Stolu. Z dostopom na Zelenico ni težav, saj žičnica redno obratuje. Zeleniški planinski dom ima 67 ležišč, gostom, tudi penzijskim, pa nudi popolno oskrbo.

-jk

Izlet jeseniških invalidov

Društvo invalidov Jesenice je pred kratkim organiziralo za svoje člane dvodnevni izlet v Crikvenico, udeležilo pa se ga je 45 invalidov. Najprej so se ustavili v Ljubljani, kjer so si ogledali, nekateri seveda prvič, panoramo glavnega slovenskega mesta z ljubljanskega gradu. Pot so nadaljevali proti Postojni. Uprava Postojnske jame je jeseniškim invalidom omogočila brezplačen ogled jame, za kar so jim invalidi vsekakor hvaležni. Tudi ogled Predjamskega gradu je bil za večino izletnikov pravo doživetje. Med drugim so se ustavili tudi ob spomeniku jeseniško-bohinjskega odreda, ki je bil pred kratkim ob 30. obletnici odkrit.

Ob lepem in sončnem popoldnevu so nadaljevali pot proti Reki in Opatiji, zvečer pa so prispeli v Crikvenico. Ker se je naslednji dan vreme pokvarilo, ni bilo z načrtovanim kopanjem nič, zato so se jeseniški invalidi po kosilu vračali prek Gorskega Kotorja skozi Delnice v Kočevje. Tam so se ustavili ob Šeškovem domu, kjer je pred 31. leti zasedal zbor odposlancev slovenskega naroda, ogledali pa so si tudi tamkajšnji muzej. Pozno zvečer so se z najlepšimi vtisi tega izleta špet vrnili na Jesenice z željo, da bi na podobna potovanja po domovini še šli.

P. M.

TUDI V KRANJU
DIABETIČNA
HRANA
ŽIVILA
globus

Meso
Kamnik

Zahtevajte v trgovinah
pristine domače krvavice,
kamniški želodec,
hrenovke, pečenice in
ostale naše mesne izdelke

Trgovsko podjetje
nama Ljubljana,
Tomšičeva 2

objavlja prosta delovna mesta

TOZD ŠKOFJA LOKA

1. namestnika oddelkovodje samopostrežnega oddelka živil
2. skladiščnega delavca

Pogoji:

pod tč. 1.: trgovski poslovodja živilske stroke ali prodajalec in 3 leta prakse v živilski stroki;
pod tč. 2.: najmanj 6 razredov osnovne šole.
Delo za nedoločen čas, poskusno delo 1 mesec.

Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom in z dokazili o izobrazbi in praksi sprejema kadrovska socialna služba podjetja 8 dni po objavi.

Kadrovska služba delovne organizacije

Sava Kranj
industrija gumijevih, usnjenih
in kemičnih izdelkov

išče

za potrebe posameznih TOZD

1. administrativnega tehnika za delo v tajništvu organov upravljanja na nivoju delovne organizacije
2. več diplomiranih inženirjev in inženirjev strojništva za konstruiranje in projektiranje orodij, strojev ter naprav
3. več strojnih ključavničarjev in obratnih električarjev za vzdrževanje strojev in naprav

Nastop dela takoj ali po dogovoru. Delo se združuje za nedoločen čas. Pismene prijave sprejema kadrovska služba, oddelek za zaposlovanje, Kranj, Škofjeloška 6, najkasneje do 14. novembra 1974. O sklepu odbora za medsebojna razmerja bodo kandidati obveščeni najkasneje v 30 dneh po preteku roka razglasa.

RAZPRODAJA
do 60% ceneje
POHIŠTVA

SLOVENIJALES

Hala B, Gospodarsko razstavišče od 4. do 28. nov. 1974.

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Prodajam za KUČME večjo količino neostrojenih voluharskih kožic (kožuškovic). Specializirani lovec voluharjev, konstruktor in izdelovalec pasti za voluharje na vabo. Ivnik Franc, Kisovec 75, 61410 Zagorje ob Savi 6805

Prodajam dvodelni stroj za PLETENJE po zelo ugodni ceni. Ogled vsak dan dopoldan. Pogačnik, Otoče 32, Podnart 6806

Prodajam mlade PUJSKE. Posavec 16, Podnart 6807

Se prodajam ZIMSKA JABOLKA: ontario, jonatan, šampanjsko, karmelitsko in druge renete po 1 in 3 din. Dr. Kavčič, Bled, Partizanska 1, telefon 77-376 6808

Pred teltivijo prodajam KRAVO. Zg. Otok 4, Radovljica 6809

Prodajam enofazni MOTOR 3 KM s kladivarjem. Še vse novo. Potoče 11, Preddvor 6810

Prodajam KRAVO za zakol in 9 mesecev brejo TELICO. Vaše 36 6811

PRASIČKE, stare 7 tednov, prodaja Lipovec Jože, Zg. Laze 182, Zg. Gorje 6812

Prodajam HRASTOV LAMELNI PARKET, 55 kv. m in hrastova dvizna VRATA LIP Bled. Lesjak Edo, Sr. Bitnje 113 6813

Prodajam otroško POSTELJICO in STAJICO. Informacije: Lampič, Planina 12, telefon 22-198 6814

Vsak dan se dobijo sveža JAJCA. Mlakarjeva 58, Šenčur 6815

Prodajam CIRKULAR, komplet z motorjem in elektromotor 7,5 KM. Zg. Brnik 81 6816

Prodajam KRAVO po izbiri. Bašelj 32 6817

Prodajam PUNTE in BANKINE. Informacije tel. 21-680, Kranj 6818

Prodajam sušilni stroj KANDI, zelo primeren za sušenje plen, Staretova 20, Kranj, Čirčiče

TUDI V KRANJU DIABETIČNA HRANA ŽIVILA globus

Prodajam JABOLKA za ozimnico, TELICO, TELETA za rejo ali zakol. Vrtnje 3 pri Radovljici 6820

Prodajam DESKE 20 in 25 mm, PUNTE, BANKINE in LENTENE. Hrastje 187, Kranj 6821

Prodajam večjo količino HLEVSKEGA GNOJA in skoraj novo PRIKOLICO. Srednja vas 21, Šenčur 6822

Prodajam PUNTE, BANKINE, 600 kosov modularne OPEKE ter zimsko GUMO 5,90 x 13 z obročem. Resko GUMO, Šenčur, Beleharjeva 26 6823

Prodajam večjo količino HLEVSKEGA GNOJA. Babni vrt 3, Golnik 6824

Prodajam 500 kg HRUŠK — moštarič. Robič Franc, Kranjska 33, Šenčur 6825

Prodajam TELIČKO za rejo, simentalke pasme, 8 tednov staro. Breg ob Savi 29, Kranj 6826

Prodajam 50 l VINA od črnega ribeza (je zdravilno), leto 72. Poizve se Kranj, Bičkova 3, Kalvarija 6827

Prodajam globok OTROŠKI VOZICEK. Zgajnar, Planina 32, Kranj 6828

Prodajam dobro ohranjeno MLATILNICO ROLAND. Popolno čiščenje. Sp. Senica 6, Medvode 6829

Prodajam 5 ton CEMENTA. Naslov v oglasnem oddelku 6830

Prodajam ZIMSKA JABOLKA po 3 din. Ljubno 20 6831

Prodajam suhe borove in smrekove PLOHE. Ljubno 19, Podnart, tel. 70-055 6832

Prodajam 4 kub. m GRADBENE NEGA LESA in 12. kv. m »VENECIJANERJA«. Šmid, Groharjevo naselje 12, Škofja Loka 6777

Prodajam dva PRAŠICA za zakol. Voglje 73, Šenčur 6853

Prodajam dva BIKA za rejo in KRAVO s teličkom. Tatinec 2, Preddvor 6854

Ugodno prodajam SPALNICO. Ovsenek Vera, Kidričeva 17, Kranj 6855

Prodajam KRAVO po prvem teletu ali zamenjam za jalovo, 14 mesecev staro telico in bikca. Krč Janez, Kokrški log 10 6856

Prodajam PESO. Podbrezje 7 6857

Prodajam dva PRAŠICA po 100 kg težka. Kern, Komenda 24 6858

Prodajam 1000 kg KORENJA za krmo. Sp. Brnik 37, Cerklje 6859

Prodajam dva BIKA po 200 kg težka. Jagodic, Ambrož 6, Cerklje 6860

Prodajam 2000 kg drobnega KROMPIRJA. Praprotna polica 19, Cerklje 6861

Prodajam novo REPOREZNICO. Češnjevček 5, Cerklje 6862

Prodajam KRAVO s teličkom in 5. kub. m suhih smrekovih PLOHOV. Šenturska gora 21, Cerklje 6863

Prodajam strešno OPEKO bobrovec — 4000 kosov. Cerklje 118 6864

Prodajam TELEVIZOR — črnobel. Ogled po 14. uri. Krelj Lojze, Stara cesta 13, Kranj 6865

Prodajam eno leto stare KOKOSI po 35 din. Ceglina 1, Naklo 6866

Prodajam 6 tednov starega BIKCA za rejo ali zakol. Rupa 11 6867

Prodajam KONJA prama, 7 let starega, sposobnega za vsa dela, in KRAVO po izbiri. Zg. Palovče 3, Kamnik 6868

Ugodno prodajam dvostezni MAGNETOFON na trakove. Naslov v oglasnem oddelku 6869

vozila

Prodajam FIAT 124, letnik 1969. Vovk, C. na Klanec 26 b, Kranj 6870

Za DKW KOMBI kupim MENJALNIK. Šenk Vinko, Hotemaže 50, Preddvor 6871

Prodajam ZASTAVO 750, generalno popravljeno ali zamenjam za gradbeni material. Jemc, Partizanska 27, Škofja Loka, telefon 60-357 6872

Ugodno prodajam ZASTAVO 750, letnik 1970. Telefon 25-213 popoldan 6873

Prodajam ZASTAVO 750, letnik 1967. Zalog 76, Cerklje 6874

Poceni prodajam PEUGEOT 404, nevozen. Telefon 24-021 od 16. ure dalje 6875

Prodajam FIAT 750, letnik 1965. Visoko 5, Šenčur 6705

Prodajam dva avtomobila ZASTAVA 750, letnik 1969—1970, registrirana do avgusta 1975. Perko, Podbrezje 125 6833

Prodajam novo motorno KOLO za motocros, znamke ČZ, 250 ccm. Loka 9, Tržič 6834

Prodajam MOPED na dve prestavi. Resman Milan, Jelenčeva 32, Kranj 6835

Prodajam moped PUCH pony. Tenetiše 12, Golnik 6836

Razne dele za ŠKODO 1000 MB prodajam. Telefon 23-838 6837

SPAČKA, letnik 1973, prodajam. Žerko, Kidričeva 35. Ogled v popoldanskem času 6838

Prodajam SPAČKA, letnik 1962. Lakner, Stošičeva 6, Kranj 6839

Prodajam OPEL KADETT. Čadovlje 15, Tržič 6840

Prodajam avto FIAT 750, letnik 1970. Mohorič Janez, Zg. Besnica 89 6841

Prodajam AUSTIN 1300, letnik 1970. Pisovec, Zg. Besnica 29 6842

kupim

Kupim skobeljni stroj (obelmašino). Ponudbe z opisom in ceno poslati: Avman Albina, Luznarjeva 7, Kranj 6843

Kupim traktorski SADILEC krompirja. Močnik, Bukovica 20, Vodice nad Ljubljano 6844

Kupim 1 kub. m HRASTOVH PLOHOV 4 ali 5 cm. Naslov v oglasnem oddelku. 6845

Kupim CIRKULAR za žaganje drv. Kopic, Pšenična Polica 16, Cerklje 6876

stanovanja

V opremljeno SOBO v Kranju sprejemem dva fanta. Poizve se v oglasnem oddelku Glasa 6877

Dvosobno STANOVANJE z odličbo (centralna kurjava, telefon — park Tivoli) v Ljubljani, zamenjam za ustrezno v Kranju. Ponudbe pod šifro »A.I.P., januar 75« 6846

Dva resna samca iščeta SOBO, po možnosti s kopalnico v Kranju. Plačata dobro, lahko tudi vnaprej. Stankovič Radivoje, Hrib 4, Preddvor 6847

Starejša zakonca brez otrok, še zaposlena, iščeta dvosobno ali eno- in polsobno STANOVANJE v Kranju ali bližnji okolici. Ponudbe pod »Pomagam po službi« 6848

Zakonca iščeta SOBO v Kranju. Naslov v oglasnem oddelku. 6849

Nujno iščem SOBO v Kranju ali bližnji okolici. Nudim pomoč v gospodinjstvu. Čabarkapa, Golnik 25 6878

posesti

Prodajam dve PARCELI za weekend s pogledom na ljubljansko okoličje. Naslov v oglasnem oddelku 6879

V najem oddam GARAZNI BOKS v tripleksu garaži pri nebotičniku v Kranju. Naslov v oglasnem oddelku 6880

Vzamem v najem GARAZO na Zlatem polju. Mausser, Kidričeva 31, Kranj 6850

obvestila

Obveščam cenjene stranke, da sem se preselil v novo DELAVNICO AVTOKLEPARSTVO KOŠIR, Hotemaže 6803

Gostilna pri Jaku Križe

vas vabi na specialitete na žaru. Nudimo vam pleskavico v kajmaku, čulbastijo, večalico leskovački uštipak, mučkalico in ostale specialitete. Obenem vas obveščamo, da je gostilna odprta vsak dan od 8.30 do 22.30 razen torika, v sobotah in nedeljah je ples.

izgubljeno

Poštenega najditelja ZDRAVNIŠKEGA SPRIČEVALA, izgubljenega na relaciji Begunje—Jesenice—Zdravstveni dom, prosim, naj ga vrne proti nagradi na naslov, ki je na spričevalu. 6851

ostalo

Zamenjam TERVOL VRVI za izolacijo centralne kurjave za navadno ZIDNO OPEKO in opeko POROLIT 8 cm. Naslov oddajte v oglasni oddelk v Kranju 6881

Zamenjam lahki, 14-colski GUMI VOZ za težjega. Fujan Marjan, Smednik, Hraše 5 6852

Komunalno, obrtno in gradbeno podjetje Kranj — z n. sol. o.

SAMOUPRAVNA DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

objavlja za potrebe novega samskega doma in delavske menze naslednja prosta delovna mesta:

- VK KUJARJA
- KV KUJARJA
- PK DELAVCA V PRIPRAVI JEDIL
- 2 PK ČISTILK — SOBARIC

Kandidati naj oddajo prošnje, naslovljene na odbor za medsebojna razmerja Kranj, Mladinska 1. Objava velja do zasedbe delovnih mest.

SGP

Škofja Loka

TOZD Gradbeništvo

razpisuje prosta delovna mesta:

1. VODJE FINANČNO-RAČUNOVODSKE SLUŽBE (vodilno d. m.)
2. KALKULANTA
3. VODJE GRADBIŠČA

Pogoji:

pod 1.: ekonomski ali komercialni tehnik in 10 let delovnih izkušenj v računovodstvu ali nižja strokovna izobrazba in 15 let delovnih izkušenj v računovodski službi, da ima vodilne sposobnosti, neoporečne družbenopolitične kvalitete in da izpolnjuje z zakonom določene pogoje.

pod 2.: gradbeni tehnik in 5 let prakse, od tega 3 leta v operativi ter dobro poznavanje dela v operativi in gradbenih delih. Preizkus znanja ob sprejemu.

pod 3.: gradbeni inženir in 2 leti prakse ali gradbeni tehnik s 3 leti prakse in strokovnim izpitom ter pooblastilom za samostojno vodenje gradbenih del.

Za delovni mesti pod št. 2. in 3. je določeno poskusno delo. Pismene priglasitve z dokazili sprejema 8 dni po objavi kadrovska služba podjetja.

Potrošniki Gorenjske!

Že veste, da je Mercator, TOZD Preskrba Tržič odprla v Kranju na Gorenjskem sejmu v hali C stalni razstavnini prodajni prostor za prodajo:

vseh vrst pohištva strojev za gospodinjstvo lestencev in preprog

Konkurenčne cene, prodaja na potrošniška posojila ter brezplačna dostava na dom.

Razstavno-prodajni prostor Mercatorja v Kranju je odprt vsak dan od 9. do 12. ure in od 14. do 18. ure. Ob sobotah pa od 9. do 13. ure.

25 let

Za obisk in ogled se priporoča Mercator, TOZD Preskrba Tržič.

ČGP DELO Podružnica Kranj Kranj, Koroška 16 zaposlimo

1. PRODAJALKO — (CA) časopisov, revij, tobaka in galanterije v kiosku v Kranju
2. RAZNAŠALCA časopisa Delo za mesto Tržič

za podružnico Jesenice:

1. RAZNAŠALKE — (CA) časopisa Delo za terene Jesenice, Javornik in za Koroško Belo.

Delo je primerno za študente, gospodinje ali za upokojujence. Nudimo dober zaslužek.

Za vse informacije se obračajte na podružnico Dela v Kranju, Koroška 16, tel. 21-280, oz. na podružnico Dela na Jesenicah, Titova 64, tel. 81-698.

Kranj CENTER

5. novembra angl. barv. krim. MORILEC Z RILLINGTONSKEGA TRGA ob 16., 18. in 20. uri

6. novembra angl. barv. krim. MORILEC Z RILLINGTONSKEGA TRGA ob 16., 18. in 20. uri

7. novembra amer. barv. komedija KAJ TE OČKA PUŠČA SAMO? ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIČ

5. novembra amer. pust. TARZANOV TAJNI ZAKLAD ob 16., 18. in 20. uri

6. novembra ital. barv. erot. KO SO ŽENSKÉ IMELE SE REP (ni primeren za otroke) ob 16., 18. in 20. uri

7. novembra premiera domačega barv. ljub. SMRTNA POMLAD ob 16., 18. in 20. uri

Tržič

5. novembra ital. barv. erot. KO SO ŽENSKÉ IMELE SE REP (ni primeren za otroke) ob 18. in 20. uri

7. novembra amer. barv. western SLEPI REVOLVERAS ob 18. in 20. uri

Kamnik DOM

5. novembra amer. barv. western SLEPI REVOLVERAS ob 18. in 20. uri

6. novembra amer. barv. western SLEPI REVOLVERAS ob 18. in 20. uri

7. novembra amer. barv. POLNOČNI KAVBOJ ob 18. in 20. uri

Škofja Loka SORA

5. novembra nem. barv. drama LJUBEZEN JE LE BESEDA ob 20. uri

6. novembra nem. barv. drama LJUBEZEN JE LE BESEDA ob 18. in 20. uri

7. novembra franc. barv. avant. OBRAČUN NA KARIBIH ob 20. uri

Železniki OBZORJE

6. novembra amer. barv. vojni DO PEKLA IN NAZAJ ob 20. uri

Radovljica

5. novembra amer. barv. glasb. ČRNSKA GLASBA ob 20. uri

6. novembra slov. barv. LET MRTVE PTICE ob 20. uri

7. novembra angl. barv. krim. ŠAKAL ob 20. uri

Jesenice RADIO

5. novembra amer. barv. krim. KAPETAN SLAUGHTER

6. novembra amer. barv. western KRALJ STROJNICA

Jesenice PLAVŽ

5. novembra amer. barv. fantast. UPOR ZA PORNIKOV

7. novembra amer. barv. western VALDEZ MAŠČEVALEC

Kranjska gora

6. novembra amer. barv. krim. KAPETAN SLAUGHTER

7. novembra amer. barv. western KRALJ STROJNICA

Kaj te očka pušča samo?

Režija: Peter Bogdanovich
Gl. vloge: Barbara Streisand, Ryan O'Neal

Kaj te očka pušča samo (What's up doc!) je prvi režiserski poskus priznanega ameriškega producenta jugslovskega rodu Petra Bogdanovicha. Njegov prvenec je izrazita komedija s situacijsko komiko v ospredju in sloni na izročilu tradicionalne ameriške komedije, ki ji daje značilen pečat obdobje nemega filma. Pravažrav je to delo le postavitev nekaterih tipičnih elementov ameriške komedije tridesetih let v novo okolje. Vendar pa ta preobleka starega tokrat ni najbolje ssestita, čeprav filmu ne gre odrekati določenih kvalitete. Predvsem motijo že obrabljeni zapleti in razpleti, ki tokrat ponovno nakazujejo krizo te filmske zvrsti. Hkrati pa je Bogdanovichova komedija dokaz, da izhod iz krize ni v oživiljanju starega, ampak v iskanju novega.

V filmu o raztresenem znanstveniku in njegovi premeteni znanji pa najbolj izstopa odlična igra Barbare Streisand, ki bo s svojo neposrednostjo osvojila simpatije gledalcev. M. G.

SCHIEDEL - YU - Kamin

dimnik št. 1 v Evropi

PGP

GRADNJA ŽALEC

Živilski kombinat
Žito Ljubljana,
TOZD Pekarna Kranj

zaposli takoj:

1. dva kvalificirana peka
2. transportnega delavca
3. snažilko

Pogoj: pod 1. in 2.: vojaščine prost, stanovanje v bližini Kranja oziroma v Kranju.

Osebnih dohodkov po pravilniku o osebnem dohodku.

Graditelji!

Kmetijsko živilski kombinat Kranj
TOZD Komercialni servis Kranj

Obveščamo vse graditelje, da prodajamo v skladišču gradbenega materiala **Hrastje** po ugodnih cenah:

- stavbno pohištvo
- parket
- betonske mešalce L 100
- cement

Izkoristite ugoden nakup!

Informacije dobite na tel. št. 21-611

nesreče

Umrli pod traktorjem

V ponedeljek, 28. oktobra, nekaj po 18. uri se je v Megrah na cesti med Sp. Gorjami in Podhomom pripetila huda prometna nezgoda. Voznik traktorja s priklopljenim vozom Anton Pogačar (roj. 1956) iz Zasipa pri Bledu je vozil proti Podhому. Zaradi slabe vidljivosti, takrat je namreč močno snežilo, je zapeljal s ceste in se prevrnil kake tri metre globoko. Traktor je pokopal voznika pod seboj. Pogačar se je tako hudo ranil, da je na kraju nesreče umrl.

Padel pod traktor

Na gozdni poti v bližini Zg. Besnice se je v četrtek, 31. oktobra, dopoldne pripetila prometna nezgoda. Jože Papler (roj. 1950) iz Zg. Besnice je peljal z mini traktorjem nibbi dva pravilno naložena hloda iz gozda v dolino. Na strmi poti pa je vozilo nekoliko pospešilo, sredi klanca je zavil v levo in preskočilo greben ob poti. Iz neznanega vzroka je tedaj voznik padel pod traktor, ki ga je še nekaj časa vlekel za seboj, nato pa se je ustavil ob drevesu. Jožeta Paplerja so huje ranjenega, ima zlomljeno grodnico, prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Vinjen pešec

V četrtek, 31. oktobra, ob 20. uri je na cesti prvega reda na Laborah v Kranju nenadoma zunaj prehoda za pešce stopil na cesto vinjeni Dragotin Oljača (roj. 1929) iz Zg. Bitenja. Pri tem ga je zadel voznik osebnega avtomobila ing. Drago Grobovšek (roj. 1921) z Jesenic, ki je pripeljal iz ljubljanske smeri. Kljub zaviranju je avtomobil pešca zadel in zbil po cesti. Huje ranjenega so prepeljali v bolnišnico.

Nenadoma stopila v levo

V petek, 1. novembra, ob 19. uri je voznik mopeda Franc Trilar (roj. 1935) iz Čirčič na Savski cesti v Kranju prehitel Štefko Kos (roj. 1926) s Planine. Kosova pa je nenadoma iz neznanega vzroka stopila v levo proti sredini ceste, tako da se ji voznik ni mogel izogniti. Ranjeni so nudili prvo pomoč v zdravstvenem domu, nato pa jo poslali v domačo oskrbo.

Neprimerna hitrost

V ponedeljek, 28. oktobra, nekaj pred 19. uro se je na cesti prvega reda v Belem polju pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila nemške registracije Ljudevit Lač iz Zagreba je vozil proti Jesenicam. Zaradi neprimerne hitrosti ga je v ovinku začelo zanašati, tako da je avtomobil obrnilo in zaneslo na levo stran ceste. Vtem je iz nasprotne smeri pripeljala v osebnem avtomobilu Marija Klinar (roj. 1942) z Dovjega in trčila v Lačev avtomobil. V nesreči je bil lažje ranjen sopotnik Valentin Klinar. Škodě na avtomobilih je za 20.000 din.

Nepreviden otrok

V torek, 29. oktobra, popoldne je iz skupine otrok na Cesti maršala Tita na Jesenicah nenadoma stopil na prehod za pešce Robert Koblar, star 10 let, prav takrat, ko je čez prehod že peljal osebni avtomobil, ki ga je vozil kandidat za voznika Josip Stacuk (roj. 1951) z inštruktorjem. Robert je z nogo zadel v avto in padel ter se laže ranil.

Neprevidna hitrost

V četrtek, 31. oktobra, nekaj pred 14. uro se je na dvorišču pred tovarno Peko v Tržiču pripetila prometna nezgoda. Voznik kolesa z motorjem Janez Stegnar (roj. 1958) iz Tržiča je peljal kolo s parkirnega prostora proti izhodu iz tovarne z neprimerno hitrostjo. Pred izhodom je močno zavrl, pri tem pa ga je zaneslo in je padel prav tedaj, ko je iz nasprotne smeri pravi pripeljal kombi, ki ga je vozil Peter Tkavec (roj. 1947) iz Sp. Dupelja. Ko je voznik kombija videl, da bo motorist padel, je svoje vozilo ustavil, vendar je Stegnar kljub temu z nogami priletel pod prednji del kombija. Z zlomljeno nogo so Stegnarja prepeljali v bolnišnico.

Neprevidno na cesti

V soboto, 2. novembra, popoldne se je na cesti drugega reda v Železnikih pripetila prometna nezgoda. Voznica osebnega avtomobila Pavla Jelenc (roj. 1951) iz Železnikov je vozila proti Škofji Loki, ko je v naselju Studeno izpred hiše št. 5 nenadoma stopila pred njen avtomobil Marija Demšar (roj. 1890) iz Studena. Avtomobil jo je zadel in laže ranil.

pozimi toplo
poleti hladno
v hišah s perlit ometom

perlit

dobite v naši maloprodaji
in vseh trgovinah z grad. materialom

Odbor za kadrovske zadeve
Tekstilnega centra
Kranj
TOZD tekstilna
tovarna Zvezda

objavlja naslednji prosti delovni mesti:

1. STENODAKTILOGRAFA
2. SNAŽILKE

Pogoji:

pod 1.: administrativna šola (2-letna ali 4-letna) z nekaj prakse in znanjem strojepisja in stanografije,

pod 2.: popolna oziroma nepopolna osemletka.

Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi OD. Stanovanj ni. Kandidati naj pošljejo svoje vloge z zahtevanimi dokazili na naslov: TC Kranj, TOZD Tekstilna tovarna zvezda, Cesta Staneta Žagarja 33, v roku 15 dni od dneva objave.

CENTRAL

Za silvestrovanje
v gradu Hrib

iščemo

glasbeni ansambel

hotel Bor in
grad HRIB Preddvor

ZAHVALA

Ob prerani in bridki izgubi dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

Damjana Tomažina

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za nesebično pomoč, za izražena sožalja, za darovano cvetje ter vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala g. kaplanu, pevcem, upokojencem, Gasilskemu društvu Britof, nogometšem Britof, Oljarici, KŽK, tovarni IBI, GP Projektu, Iskra commerce, Iskri Labore, trgovini Central, trgovini Merkur, trgovini Sava ter družini Prusnik.

Še enkrat vsem naša iskrena zahvala!

Žalujoči: žena Frančiška, sinovi Damjan in Franci z družinami, Joško, Dušan, hčerke Nežka, Mimi, Martina, Ivanka in Milena z družinami, brata in sestra.

Britof, 4. novembra 1974

ZAHVALA

Ob smrti našega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

Franca Zevnika

zidarja v pokoju

se iskreno zahvaljujemo vsem znancem, sorodnikom in prijateljem, ki so ga spremili na zadnji poti ter poklonili toliko cvetja in nam izrazili sožalje. Najlepše se zahvaljujemo dr. Mayerju za prizadevanje pri zdravljenju, g. župniku in vsem pevcem, sosedom, ki so nam pomagali v težkih trenutkih. Posebna zahvala zvezi upokojencev in zvezi koroških borcev, kolektivu Iskre, Ikosa, Tekstilindusa in Tkalnici Vižmarje za podarjene vence in spremstvo.

Vsem iskrena hvala.

Žalujoči: Zevnikovi, Hudobivnikovi, Pogačnikovi in ostalo sorodstvo.

Breg ob Savi, 4. novembra 1974

Zahvala

Ob boleči izgubi našega dragega očeta, strica in starega očeta

Petra Mohoriča

Urbanovega očeta iz Podblice

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sovaščanom in prijateljem, ki so darovali cvetje, izrekli sožalje in ga v velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala sosedom za nudeno pomoč ob težkih urah, kolektivu Plamen Kropa, Tekstilindusu Kranj, LTH Škofja Loka in ZB Podblica za vence. Hvala tudi č. gospodu iz Selc za opravljeni obred.

Žalujoči: sinovi Janez, Peter, Franc ter hčere Minka, Ančka in Francka z družinami

Podblica, Kropa, Rovte, Bitnje, Vipava, 29. oktobra 1974

Zahvala

Ob boleči in prerani izgubi naše dobre žene, mame, babice in prababice

Marjane Prosen

šivilje iz Šenčurja

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, ki so nam stali ob strani v tem težkem trenutku in nam nudili vsestransko pomoč. Lepa hvala sorodnikom, prijateljem, znancem in sodelavcem za izrečeno sožalje, darovane vence in cvetje ter za tako veliko spremstvo na njeni zadnji poti. Zahvala zdravniku in strežnemu osebju bolnice Trnovo, g. župniku za ganljiv govor v cerkvi in obred na pokopališču ter godbi na pihala iz Kranja.

Žalujoči: mož Lojze, hčerki Helena in Anica z družinama, sinova Janez z družino in Tine z ženo ter ostalo sorodstvo

Šenčur, Visoko, 30. oktobra 1974

Zahvala

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, sestre in tete

Frančiške Frantar

roj. Ropotar

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti, ji poklonili vence in cvetje ter vsem, ki ste nam pisмено ali ustno izrekli sožalje. Posebna zahvala tudi zdravstvenemu osebju Nevrološke klinike Ljubljana, sindikalnim organizacijam Creina, SGP Projekt, GP Gorenjski tisk Kranj in IBI. Hvala sodelavcem Creina TOZD Remont, Tekstilindusu TOZD tkalnica I. in II., IBI tkalnica, SGP Projekt Kamnik, GP Gorenjski tisk Kranj, društva upokojencev, duhovnikom za pogrebni obred ter sosedom za trud in pomoč, ki so nam jo izkazali v teh težkih dneh.

Žalujoči: sinovi Lojze, Franc, Tone, Ciril z družinami ter Filip, hčerke Cilka, Anica, Marinka z družinami, sestri Ivanka in Julka ter ostalo sorodstvo

Zg. Brnik, 31. oktobra 1974

Alples jesenski prvak

Po zaslugi Krvavca, ki je v zadnjem jesenskem kolu v Stražišču odpravil domačo Savo, so rokometiški Alples osvojili jesenski naslov v prvi gorenjski rokometni ligi. Lep uspeh je dosegel golniški Storžič, ki je premagal Žabnico, Gorenjski sem je bil uspešen v Kranjski gori, Alples pa je doma premagal Preddvor.

ŽABNICA : STORŽIČ
16:18 (6:10)

Igrišče v Žabnici, sodnika Kramar (Kranj), Udir (Besnica). Storžič je v gosteh presenetil Žabnico, ki je v 8. kolu prepričljivo premagala Gorenjski sem. Golniški črni so bili v obeh delih igre boljše

»Trimčkarji« med seboj

Občinski sindikalni svet in TTKS Kranj sta v soboto, 26. oktobra, dopoldan na TRIM stezi pri Ovčanu organizirala tekmovanje za ekipe okoliških krajevnih skupnosti in kranjskih podjetij ter ustanov. Kljub številnim prijavam se je pri startu ob napovedani uri zbralo le 7 moštvo. A navzlic skromnemu odzivu bi ne mogli reči, da zamisel ni uspela, kajti udeleženci so vsi brez izjeme pohvalili akcijo pobudnikov ter predlagali, naj bi postala tradicionalna.

Sedmero tovarniških in krajevnih »reprezentanc« je torej moralo v dobre pol ure prehoditi predpisano traso, opraviti vnaprej določene vaje in nazadnje še preteči 400-metrsko razdaljo. Najbolje in najhitreje so nalogo opravili predstavniki KS Hujce-Planina-Čirčiče (41 minut in 7 sekund), ki jim sledita KS Naklo (41:30) in KS Predoslje (41:38). V konkurenci organizacij združenega dela je prvo mesto pripadlo zastopnikom prosvete (41:14), drugo »športni četici« ČP Glas (41:21), tretje pa ljubiteljem rekreacije Kmetijsko živilskega kombinata Kranj (41:35). (-ig)

nasprotnik, ki je zaslužen osvojil pomembno zmago.

RADOVLJICA : KRIŽE B
22:21 (12:11)

Igrišče v Radovljici, sodnika Pičulin, Zupan (oba Kranj).

V igri enakovrednih nasprotnikov so bili boljši gostitelji. V obeh delih se je bila ogorčena borba za zmago, ki so jo Radovljičani tudi dobili.

ALPLES : PREDDVOR
32:23 (14:11)

Igrišče OŠ v Železnikih, sodnika Hafner (Žabnica), Jeruc (Duplje).

Vse do zadnjega kola so bili rokometiški Alples za točko zaostanka za vodečo Savo. V tem kolu pa so doma brez težav premagali enega od kandidatov za vrh.

KR. GORA : GORENJSKI SEJEM 25:26 (14:15)

Igrišče OŠ Kranjska gora, sodnika Bartol (Naklo), Bernard (Kranj).

Kranjskogorci tudi doma ne znajo več osvajati točk. V vseh devetih kolih so osvojili le eno. V zadnjem srečanju jesenskega dela so bili solidni gostje boljše.

SAVA : KRVAVEC
20:22 (10:11)

Igrišče v Stražišču, sodnika Porenta (Preddvor), Božinovič (Golnik).

Krvavec igra od tekme do tekme bolje. V tem je presenetil vodilno Savo in ji zadal prvi letošnji poraz. Le-ta jih je spravljal na drugo mesto. Domačini so tokrat nastopili oslabljeni in kljub temu pokazali dobro igro.

Alples	9	7	2	0	227:161	16
Sava	9	7	1	1	199:157	15
Gor. sejem	9	6	1	2	178:149	13
Preddvor	9	5	1	3	205:193	11
Storžič	9	5	0	4	169:171	10
Radovljica	9	4	1	4	186:202	9
Žabnica	9	3	1	5	162:184	7
Krvavec	9	3	0	6	187:197	6
Križe B	9	1	0	8	146:187	2
Kr. gora	9	0	1	8	177:223	1

Šenčur jesenski prvak

PREDDVOR : ŠENČUR 2:5

Preddvorčani so se na domačem igrišču močno upirali gostom, vendar so morali kljub temu položiti orožje. Sodil je Tomše iz Kranja.

BLAD : BRITOF 3:1

Tekma je bila izredno ostra. Igrišče za igro težko. Sodil je Žirovnik iz Voklega.

KOROTAN : ALPLES 3:0

Čprav je Korotan nastopil oslabljen, je s požrtvovalno igro zaslužen premagal ekipo iz Železnikov. Sodil je Ključevič iz Jesenic.

JESENICE : MEDVODE 1:3

Domačini so prvi prišli v vodstvo, nato pa so gostje uredili svoje vrste ter z boljšo igro pobrali ves izkupiček. Sodil je Kaštivnik iz Kranja.

NAKLO : BOHINJ 4:2

Tekma je bila enakovredna, le proti koncu so bili boljši domačini.

A. Pušnik zmagovalec balkanskega rallyja

Znani slovenski avtomobilski dirkač Aleš Pušnik, član AMD Skofja Loka, je zabeležil nov izjemen uspeh, enega največjih v svoji karieri: posrečilo se mu je namreč ponoviti podvig Aleša Mrzela iz leta 1967 ter zmagati na nedavnem 9. balkanskem avtorallyju po Makedoniji in Južni Srbiji. Poleg naslovov absolutnega prvaka in prvaka v razredu nad 1300 kubičnih centimetrov sta on in njegov Renault 12 »gordini« odločilno pripomogla tudi k ekipnemu triumfu Jugoslavije.

V konkurenci 40 udeležencev so nastopila mnoga znana imena tujega in domačega dirkalnega športa, med njimi Turka Karmanogluja, ki je vozil porsche-carrero RS. Vendar ob razpoloženem Pušniku ni mogel doseči kaj več kot drugo mesto: na skupno 1027 kilometrov dolgi progi je odličnega Ločana »prehitel« za 18 kazenskih točk.

Povemo naj še, da so letošnji izredni dosežki Aleša Pušnika, sicer Mariborčana po rodu, škofojloškemu AMD prinesli naslov tretjega najboljšega kluba v državi. (-or)

ki so nato osvojili obe točki. Sodil je Eljon iz Kranja.

LESCE : PRIMSKOVO 6:1

Za zaključek sezone so nogometiški iz Lesca zadovoljili gledalce, saj so nasuli nasprotniku kar pol ducata golov. Sodil je Petkovič iz Kranja.

Lestvica:	11	8	2	1	30:15	18
Šenčur	11	8	1	2	33:15	17
Korotan	11	8	1	2	31:17	17
Bled	11	6	2	3	31:13	14
Medvode	11	6	0	5	22:22	12
Alples	11	4	3	4	24:26	11
Jesenice	11	4	2	5	21:26	10
Naklo	11	2	4	5	21:30	8
Primskovo	11	2	3	6	19:26	7
Bohinj	11	2	2	7	22:28	6
Britof	11	2	2	7	24:37	6
Lesce	11	3	0	8	12:35	6
Preddvor						

Pionirji zadnjič na plastiki

V nedeljo je bila v Stražišču zaključna tekma sezone na plastičnih skakalnicah za pionirje in cicibane.

Vrstni red: starejši pionirji: 1. Leon Bevc, 2. Bogdan Finžgar, 3. Miro Bizjak, 4. Brane Hrovatin (vsi Triglav), 5. Boris Bolka (Krvavec), 6. Rajko Stare (Triglav) — mlajši pionirji: 1. Boris Benedik, 2. Aleš Bogataj in Zvonko Pečnik (vsi Triglav), 4. Andrej Ropret (Krvavec), 5. Matjaž Debeljak (Braslovec), 6. Zvone Bernard (Krvavec) — cicibani: 1. Boris Benedik, 2. Matjaž Debelak, 3. Mitja Vidmar, 4. Peter Slatnar (oba Triglav). J. J.

Preddvor v vodstvu

Kolo pred koncem jesenskega prvenstva v LMRL zaslužen vodi mlada, lahko napišem kar najmlajša, ekipa v omenjeni ligi — rokometna ekipa Preddvora. Mlade rokometiške so presenetile že s svojim startom v ligi, da ne omenjamo vse bolj dinamičnega in lepega rokometu iz tekme v tekmo, ki navdušuje ljubitelje kvalitetnega športa.

Naj ob tej priložnosti omenim, da gre levji delež zahvale za tak uspeh trenerju prof. telesne vzgoje, Crijeviču ter športnicam, ki se poleg učenja in ostalih, več ali manj nujnih obveznosti, z njegovo pomočjo požrtvovalno in športno borijo za čim kvalitetnejši in zanimivejši nivo ženskega rokometu. In seveda njihovim staršem, ki imajo zaupanje in veliko mero razumevanja za take, zdrave športne želje in hotenja. S. Nič

šport med vikendom

NOGOMET — Vodilna enajsterica v ZCNL Litija je v Kranju visoko premagala domači Triglav, medtem ko so Ločani zlahka opravili z Renčani. Tržičani so iz Kozine prinesli točko, Kamničani so se morali sprijazniti s porazom, Sava pa se je iz Ljubljane vrnila praznih rok.

Izidi: Triglav - Litija 1:5 (0:3), LTH - Renče 2:0 (1:0), Jadran - Tržič 0:0, Kamnik Usnjar 2:3 (1:1), Tabor - Sava 1:0 (0:0).

Pari prihodnjega kola: Sava - Triglav, Tržič - Kamnik, Litija - LTH.

ROKOMET — Pomlajena ekipa Alples je spet morala kloniti na domačem igrišču, savčanke pa so bile uspešne, saj so premagale hrastniškega Steklarja. V moški republiški ligi so Tržičani remizirali z murskosoboško Dravo, Ločani pa so bili prekratki za zmago v gosteh.

Izidi: ženske - Alples - Podravka 14:18 (8:11), Sava - Steklar 9:8 (6:7), moški - Drava - Tržič 22:22 (11:12), Branik - Šešir 20:16 (10:10).

Par prihodnjega kola: Zamet - Alples (ženske).

ODBOJKA — V SOL moški sta oba Gorenjca v gosteh osvojila pomembni točki. Jeseničani so odpravili Polskavo, Blejčani pa Kamnik.

Izidi: Polskava - Jesenice 2:3, Kamnik - Bled 0:3.

Pari prihodnjega kola: moški - Jesenice - Novo mesto, Sava - Kamnik, Bled prost, ženske - Ljubljana - Jesenice.

NAMIZNI TENIS — Zenska vrsta Triglava je v nadaljevanju I. zvezne lige doma gostila zagrebški ekipi Marathon in Mladost. Čeprav so se v obeh srečanjih morale sprijazniti s porazom, so prikazale dobro igro.

Izidi: Triglav - Marathon 3:6, Triglav - Mladost 0:6.

V prihodnjem kolu triglavanke gostujejo pri krajevskega PROLETERJU.

-dh

Izbiramo najboljšega gorenjskega športnika in ekipo za leto 1974

Spet je leto naokoli in pred vami je že devetnajstič zapored izbira za najboljšega športnika Gorenjske ter šestič za najboljšo ekipo. Na osnovi vaše izbire bomo ob dnevu republike proglasili najboljšega športnika oz. deseterico najboljših na Gorenjskem. Izbira najbrž ne bo težka, saj so v letošnjem letu naši najboljši športniki nastopili na svetovnem prvenstvu v alpskih disciplinah, v klasičnih ter v hokeju na ledu. Tudi v tem letu so bila tekmovanja za državne in republiške naslove ter kopica mednarodnih srečanj, katerih so se udeleževali tudi naši najboljši gorenjski športniki. Prepričani smo, da bomo za dan republike z vašo pomočjo res dobili najboljšega, saj imamo dovolj dobrih športnikov, ki so dosegli dobre uspehe v domači in mednarodni areni. V vseh dosedanjih osemnajstih letih, ko smo se v uredništvu odločili za izbiro najboljšega, so imeli največ uspeha plavalci in plavalke kranjskega Triglava ter predstavniki zimskega športa. V dosedanjem osemnajstem izboru so bili najboljši gorenjski športniki:

- 1956 Barbara Koncilija (PK Triglav)
- 1957 Vlado Brinovec (PK Triglav)
- 1958 Janez Kocmur (PK Triglav)
- 1959 Vlado Brinovec (PK Triglav)
- 1960 Janez Kocmur (PK Triglav)
- 1961 Marjan Pečar (ŠD Mojstrana)
- 1962 Janez Teran (namiznoteniški klub Triglav)
- 1963 Peter Lakota (ŠD Jesenice)
- 1964 Peter Lakota (ŠD Jesenice)
- 1965 Ludvik Zajc (ŠD Jesenice)
- 1966 Albin Felc (HK Jesenice)
- 1967 Lidija Švarc (PK Triglav)
- 1968 Ludvik Zajc (ŠD Jesenice)
- 1969 Peter Štefančič (SK Triglav)
- 1970 Jože Turk (KK Triglav)
- 1971 Peter Štefančič (ŠD Jesenice)
- 1972 Peter Štefančič (ŠD Jesenice)
- 1973 Marjan Mesec (SK Triglav)
- 1974 ?

Tudi letos smo vam za lažji izbor pripravili nekaj kandidatov, ki pridejo v poštev za najboljšega. V našem predlogu smo predvsem gledali na športnike, ki so se dobro odrezali v mednarodni konkurenci, in pa tiste, ki so na državnih in republiških prvenstvih osvajali najboljše naslove. Morda smo katerega pozabili, ki zasluži, da pride med prvih deset, vendar izbor raje prepuščamo vam.

- Kandidati po abecednem redu (po panogah):**
- ATLETIKA** — Paplerjeva, Horvatova, Mašičeva ter Ravnikar (vsi Triglav)
- HOKEJ NA LEDU** — hokejisti Jesenic, ki so bili steber naše reprezentance na letošnjem svetovnem prvenstvu v Ljubljani
- KEGLJANJE** — kegljači Triglava ter Jesenic, Turk, Vehovec, Jenkole, Jerob, Bregar, Martelanc, Kordež (Triglav), Jože Šlibar (Jesenice)
- KOLESTARSTVO** — kolesarji Save mladinec Ropret, člani Žagar, J. Valenčič, Hvasti
- MOTORISTIKA** — Jože Zupin, (AMD Tržič)
- PLAVANJE** — plavalci Triglava Milovanovič, bratje Slavec, Grošelj, Šmid, B. Petrič, Pečjakova, Porentova, Pajntarjeva, Mandeljeva
- PADALSTVO** — člani ALC Lesce Bunčič, Pesjak, Humar, Ješe
- SANKANJE** — tekmovalci in tekmovalke sankarskih klubov Tržiča, Jesenic, Begunj, Bohinja, Alples iz Železnikov ter šankaši Selc
- SMUČANJE NA VODI** — odlični tekmovalci Elana iz Begunj, ki so na državnem prvenstvu spet pobrali največ naslovov
- SMUČANJE — ALPSKE DISCIPLINE** — Gašperšič, Štraus (oba ŠD Jesenice), Pikon, Gorišek (SK Radovljica), Križaj (SK Tržič)
- SKOKI** — Štefančič (ŠD Jesenice), Mesec, Norčič, Gorjanc (vsi SK Triglav)
- TEKI** — Kalan (Gorje), Lotrič, Gortner, Jelenc, Kordeževa, Beštrova, Kavčič (vsi Triglav)
- STRELJANJE** — državna prvaka v streljanju s pištolo oče in sin Pernel (oba Kranj)
- VATERPOLO** — igralci Triglava Balderman, Mohorič, Z. Malavašič, Kodek, Vidic, J. Rebolj in drugi, ki so upešno nastopili v II. zvezni ligi.

Letos bomo že šestič izbirali tudi najboljšo gorenjsko ekipo. Izbira je tu lažja, saj pridejo v poštev ekipe, ki tekmujejo v zveznem in republiškem merilu. V vseh dosedanjih petih izborih so brez prave konkurence zmagali hokejisti Jesenic. Med letošnjimi kandidati so spet prav Jeseničani, kegljači Triglava, ekipa kolesarjev Save, smučarji in vodi Elana, vaterpolisti Triglava, padalci ALC Lesce, košarkarji Triglava, odbojkarji Bleda in Jesenic, rokometiške Alples ter rokometiški Šeširja in Tržiča.

V petek, 8. novembra, bomo objavili prvega od treh glasovnih listkov. Ne odlašajte, izpolnite ga, ter ga pošljite na uredništvo Glasa, 64000 Kranj, Moše Pijadeja 1, s pripisom športno uredništvo. Prosimo vas, da glasujete res za najboljšega. V poštev bodo prišli le tisti listki, na katerih bodo glasovi za vseh deset posameznikov oz. vseh pet ekip. D. Humer

Hala Tivoli pripravljena

Le še osem dni nas loči do enega največjih rokometnih srečanj v Jugoslaviji. V hali Tivoli v Ljubljani se bosta namreč 13. novembra ob 18. uri pomerili rokometni reprezentanci Jugoslavije in sveta. Ta tekma se ujema s praznovanjem 25-letnice rakometne zveze Jugoslavije in 10-letnice hale Tivoli.

Postavi obeh reprezentanc sta znani. Kapetan reprezentance sveta **Romun Ioan Kunst-Ghermanescu** je za to srečanje poklical vratarje **Cornel Penu** (28-letni dipl. inženir, član Dinama iz Bukarešte), **Abas Arslanagić** (30-letni profesor, član banjaluskega Borca), **Andrzej Szymczak** (26-letni uslužbenec, član Anilane iz Lodza) ter igralce **Ladislav Beneš** (31-letni uslužbenec praške Dukle), **Johan Fischerström** (28-letni oficir, član Hellasa iz Stockholma), **Branislav Pokrajac** (27-letni profesor iz pančevskega Dinama), **Fernando De Andres** (25-letni študent, član FC Barcelona), **Nebojša Popović** (27-letni zdravnik, ki služi v JLA, sicer pa član banjaluskega Borca), **Jidrich Krepindl** (26-letni uslužbenec, član Škode iz Plzna), **Hrvoje Horvat** (26-letni dipl. pravnik, član bjelovarskega Partizana), **Hans-Günther Schmidt** (32-letni učitelj, član VFL Gummersbach), **Lajos Simo** (31-letni tehnik, član Banyasz iz Tatabanje), **Cristian Gat** (29-letni dipl. inženir, član bucareštanskega Steaua), **Vladimir Maksimov** (29-letni učitelj, član moskovskega MAI), **Jerzi Klempel** (22-letni študent, član Spojnje iz Gdanska) in **Harald Tyrdal** (26-letni uslužbenec, član OPPSAL iz Osla). Trener svetovne reprezentance pa je 54-letni Zahodni Nemeč **Werner Vick**.

Naš zvezni kapetan **Ivan Snaj** pa je za barve jugoslovanske reprezentance določil vratarje **Zoran Živković** (Metaloplastika Sabac), **Zdenko Zorko** (Medveščak Zagreb), **Željko Mimiš** (Partizan Bjelovar), in igralce **Đorđe Lavrnjić** (Derschag ZRN), **Miroslav Pribanić** (JLA), **Milorad Karalić** (Borac Banjaluka), **Slobodan Mišković** (Crvenka), **Milan Lazarević** (TUS Nettelstedt ZRN), **Peter Fajfrić** (Metaloplastika Sabac), **Čedo Bugarski** (Crvenka), **Albin Vidović** (Partizan Bjelovar), **Zdravko Miljak** (Medveščak Zagreb), **Zdravko Radženić** (Borac Banjaluka), **Dobrivoje Seleć** (Banjaluka), **Vlado Bojović** (Celje), **Radisav Pavičević** (Crvenka), **Petrit Fejzula** Crvena zvezda Beograd, **Radoje Križak** (Slovan Ljubljana). Trener reprezentance pa je Zagrebčan **Josip Milković**.

Določena sta tudi že sodnika srečanja, in to trenutno najboljši sodniški par na svetu **Danca Paul Ovdal** in **Jack-Falk Rodil**.

Vstopnice za srečanje so že v prodaji v turistični agenciji **Atlasa** v Nami, organizacije pa jih lahko naročijo v hali Tivoli ali na rokometni zvezi Slovenije. Cene vstopnic so naslednje: stojišča 20 din, sedeži na tribuni 40 din in sedeži v v parterju 50 din. -dh

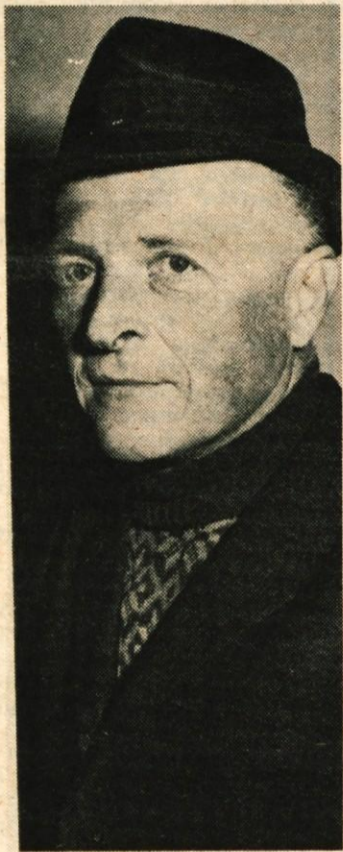
1+3

Včeraj je bila v dvorani kranjske občinske skupščine slavnostna seja delavskega sveta Gozdnega gospodarstva Kranj in sveta kmetov-lastnikov gozdov pri Gozdnem gospodarstvu. Seja je bila sklicana v počastitev 20. obletnice delovanja Gozdnega gospodarstva Kranj. Na zboru je predsednik kranjske občinske skupščine Tone Volčič v imenu kranjske skupščine in skupščin Škofje Loke in Tržiča kjer tudi deluje Gozdno gospodarstvo Kranj, podelil 19 delavcem Gozdnega gospodarstva in trem kmetom-lastnikom gozdov visoka odlikovanja predsednika republike Tita. Gozdarji so prejeli odlikovanja za dolgoletno, vztrajno in vestno delo v gozdarski organizaciji, kmetje pa za dolgoletno sodelovanje v organih upravljanja Gozdnega gospodarstva, predvsem v svetu kmetov, ter zaradi povezave in sodelovanja z gozdnogospodarsko organizacijo. 22 odlikovancev živi in dela v kranjski, škofjeloški in tržiški občini in so neločljiv del sedanje gozdnogospodarske organizacije ter tvorci njenega nastajanja.

Za pogovor smo prosili tri odlikovance: gozdnega delavca iz tržiške občine, kmeta-lastnika gozda iz Selske doline ter referenta za promet iz Kranja.

»Leta 1963, ko so prišli v sklop Gozdnega gospodarstva, Kranj tudi zasebni gozdovi, sem se med prvimi vključil v samoupravo podjetja in organe, ki smo jih pri Gozdnem gospodarstvu oblikovali za kmete-lastnike gozdov. Dvakrat so mi zaupali predsedstvo sveta kmetov. Sodelujem pri hranilnokreditni službi Gozdnega gospodarstva, ki ima pomembno vlogo pri pospeševanju kmetijstva. Žal vzame družbeno in politično udeleževanje veliko časa in morajo nekatera kmetijska, predvsem pa gozdna dela, počakati. Kmetje smo imeli že v dosegljivi organizaciji Gozdnega gospodarstva veliko pravic, z oblikovanjem obrata za kooperacijo pa bodo naše pravice še večje. GG Kranj je namreč med prvimi ustanovilo svet kmetov in mu dalo precejšnje pristojnosti. Letos smo vložili veliko denarja v gradnjo gozdnih cest in vlak ter v izobraževanje kmetov.«

Janez Mali iz Podljujevca, rojen leta 1923, splošni gozdni delavec odlikovan z redom dela s srebrnim vencem:

»Pred 2. aprilom leta 1954, ko sem postal član delovnega kolektiva Gozdnega gospodarstva, sem bil zaposlen na domači Kmetijski zadrugi. V gozdarstvu sem začel kot splošni gozdni delavec in takšno delo opravljam še danes, vendar v drugačnih pogojih. Včasih so bili posek, spravilo in nakladanje lesa težka ročna dela. Danes gozdarjeve roke nadomeščajo stroji in polnijo vrzeli, ki nastajajo zaradi pomanjkanja gozdnih delavcev. Pomanjkanje ni več tako občutno. Delo kljub temu ni lahko, vendar gozda ne bi zamenjal za stroj v tovarni. Rad sem zunaj, v naravi, na svežem zraku, četudi traja poleti delovni dan 10 ur. Čeprav sem bil zaradi prizadevnega dela že odlikovan z udarniškim značkom, mi je zadnje odlikovanje predsednika Tita v posebno čast.«

Franc Benedičič, rojen leta 1919, doma iz Studenege pri Železnikih, kmet, odlikovan z redom zasluge za narod s srebrno zvezdo:

Franc Skumavec iz Kranja, rojen leta 1923, referent za promet, odlikovan z redom republike z bronastim vencem:

»Titovo odlikovanje je zame čast, obenem pa spoznanje, da vloženo delo ni bilo zaman. Od leta 1947 dalje sem zaposlen v gozdarstvu in sicer najprej na Biču nato pa v Kranju. Do leta 1970 sem bil vodja obrata, nato pa referent za promet. Leta 1962 smo imeli na primer 10 ali 12 kamionov, danes pa jih je 30. Leta 1964 smo imeli le buldožer, sedaj pa stojijo na obratu transporta in mehanizacije že trije, razen njih pa avtobager, kompresorji, valjar itd. Navezan sem na gozdarstvo, in to je bil medna vzrok, da leta 1959 nisem pristal na dodatno šolanje in ostal zvest poklicu, v katerem nameravam počakati pokojnino.«

J. Košnjek

Na letošnjem gostinsko-turističnem zboru v Portorožu so gostinski delavci podjetja Viator — hoteli Bled dobili 14 odličij. Na sliki (od leve proti desni): Franc Visenjak, Jože Čelik, Ljubo Bajič, Luka Pretnar, direktor hotelov Silvo Jordan, Anton Andrejč, Marija Zajc in Ludvik Kerčmar. Manjkata vodji ekip Stefan Horvat in Marija Kovačec. — Foto: F. Perdan

Štirinajst odličij

Minuli mesec je bil v Portorožu 22. gostinsko-turistični zbor. Na tem tradicionalnem srečanju so gostinski delavci podjetja Viator-hoteli Bled dobili kar 14 odličij v pripravi pogrinjkov, slaščičarskih in kulinarčnih izdelkov, v tekmovanju barmanov in v pripravi propagandnih edicij.

Doslej je največkrat sodeloval na tem srečanju Ludvik Kerčmar, šef Park bara v Bledu. Od 1968. leta naprej je dobil že vrsto odličij za pripravo pogrinjkov in mešanje pijač. Letos je dobil zlato medaljo za pripravo pogrinjka 50-letnica Veznine Bled in srebrno medaljo za pripravo pijače pod naslovom vagabund. Povedal je, da je pogrinjek začel pripravljati kmalu po lanskem turistično-gostinskem zboru na Bledu in da sta mu pri tem veliko pomagala kolektiv Viator in Veznine Bled. Za pijačo vagabund pa je rekel, da je osvobodila za vroče poletne dni.

Sicer pa so na letošnjem zboru dobili priznanja še Stefan Horvat z ekipo za pogrinjek (bronasta medalja) in v tekmovanju barmanov

(bronasta medalja). Franc Visenjak je dobil bronasto medaljo za pogrinjek, enako odličje je dobil tudi Ljubo Bajič. Ekipa, katere vodja je bil Anton Andrejč, je dobila zlato, srebro in bron za kulinarčne izdelke. Srebro za kulinarčni izdelek je dobila tudi Marija Kovačec in ekipa Alojza Zupana, ki je poleg tega osvojila še bron. Za sadno torto je dobila bronasto medaljo Marija Zajc. Luka Pretnar pa je dobil zlato medaljo za pripravo propagandne edicije pod naslovom Silvesterski menu.

Ko smo se pred nedavnim pogovarjali z dobitniki odličij, so povedali, da so na letošnjem gostinskem zboru v hudi konkurenci Viatorjevi hoteli z Bleda zabeležili največji uspeh. »Sicer pa na tovrstnih srečanjih ne gre toliko za tekmovalne kot za izmenjavno izkušnje. Prav zato se naša firma teh zborov redno udeležuje. No, z letošnjo udeležbo pa smo res lahko še posebej zadovoljni,« je rekel direktor hotela Viator na Bledu Silvo Jordan.

A. Ž.

Cepljenje proti gripi

Obveščamo vse, ki se želijo cepiti proti gripi (upokojeince in vse druge, ki ne bodo cepljeni v delovnih organizacijah), da bo cepljenje v Zdravstvenem domu Kranj prvič 9. novembra 1974 od 9. do 11. ure in od 14. do 16. ure v splošni ambulanti I in drugič čez štiri tedne, to je 7. decembra 1974 v istem času in prav tam kot prvič brez ponovnega obvestila;

V Zdravstvenem domu Škofja Loka bo prvo cepljenje 6. novembra 1974 in to vsak dan do 15. novembra 1974 v dežurni ambulanti.

V Zdravstvenih postajah v Železnikih, v Gorenji vasi in v Žireh bo cepljenje v rednem delovnem času zdravnika. O datumu drugega cepljenja bo vsakdo dobil informacijo pri prvem cepljenju.

Cena, ki jo je pri cepljenju (prvo cepljenje) treba vplačati, je 13,00 din.

Lepa zmaga Triglava

V I. zvezni hokejski ligi skupine A je šlo spet vse po načrtih. Jeseničani so odpravili v Ljubljani Slavijo, Olimpija pa Medveščak. V B skupini so lepo zmago dosegli hokejisti Triglava, ki so premagali Tivoli, Kranjska gora pa visoko Mladost.

SLAVIJA : JESENICE 1:5

Ljubljana, ZHL A Slavija : Jesenice 1:5 (1:2, 0:2, 0:1), hala Tivoli, gledalcev 1000, sodnika Gobec, Grgec (oba Zagreb).

Strelci za Jesenice: B. Jan, R. Razinger, F. Zbontar, Poljanšek, M. Jan vsi po 1.

Po nezanimivi igri Jeseničanov so leti zlahka osvojili novo zmago. V vseh treh tretjinah so bili sicer boljši nasprotnik, čeprav so Vevčani prvi prišli v vodstvo.

TRIGLAV : TIVOLI 7:6

Ljubljana, ZHL B Triglav : Tivoli 7:6 (4:2, 2:3, 1:1), hala Tivoli, gledalcev 300, sodnika Janežič (Maribor), Hegeduš (Zagreb).

Strelci za Triglav: Sajovic, Gros po 2, Komočar, Adlešič, Nadižar vsi po 1.

Triglavani so s pametno in z borbeno igro zasluženo premagali ljubljanski Tivoli. V neposrednem dvoboju tekmovalcev za sam vrh sta moštvu prikazali solidno hokejsko znanje, Kranjčani pa so osvojili pomembni točki.

KRANJSKA GORA : INA 19:0

Jesenice, ZHL B Kranjska gora INA 19:0 (4:0, 6:0, 9:0), dvorana

pod Mežakljo, gledalcev 500, sodnika Stipčič (Zagreb), Petelin (Ljubljana).

Strelci za Kranjsko goro: Klemenc 6, Pavlič, Brun po 3, Slibar, Horvat, Kirn, Hiti vsi po 1.

Rezultat pove vse. Kranjskogorci so visoko odpravili slabe goste, ki so jim bili enakovredni nasprotnik le v prvih minutah igre.

Pri prihodnjega kola: Jesenice : Slavija, Medveščak : Olimpija, Celje : Triglav, Kranjska gora : Mladost, INA : Tivoli.

V mladinski konkurenci so bili Jeseničani priča izredni igri domačih naraščajnikov, saj so vrstnikom vevške Slavije nasuli kar 40 golov, medtem ko so se Ljubljančani dobro upirali favoriziranim mladincem Kranjske gore.

Izida: Jesenice : Slavija 40:1 (16:0, 18:0, 6:1), Kranjska gora : Tivoli 4:3 (1:1, 0:0, 3:2). —dh

Železarji o poslovnem uspehu

Minuli četrtek je bila na Jesenicah redna seja delavskega sveta jeseniške Železarne, na kateri so razpravljali o rezultatih gospodarjenja v zadnjih devetih mesecih, o anti-inflacijskem programu ter razvoju Železarne v naslednjem letu ter o nekaterih drugih vprašanjih.

Železarji kljub naporom niso dosegli predvidene skupne in blagovne proizvodnje, čeprav so v nekaterih obratih Železarne plan dosegli ali celo presegli. Vendar so delegati temeljnih organizacij združenega dela izrazili upanje, da bi se z večji

I. zvezna liga brez gledalcev

Kvalitetne športne prireditve so lahko najboljša propaganda za razvoj določene športne panoge. Teh je žal premalo. Tudi vprašanje kaj so kvalitetne prireditve, je še dokaj nerazčiščeno. Vsekakor menimo, da je osnovni pogoj za ta pojem nastop vrhunskih športnikov. Kvalitetne prireditve so tudi nastopi športnikov v najvišjih zveznih športnih tekmovanjih, kot so razne zvezne lige, državna prvenstva itd. Kranjski športniki nastopajo na najrazličnejših prvenstvenih tekmovanjih. Pred leti je skupščina občine Kranj sprejela prioriteten red športnih panog glede na družbeno koristnost, tradicijo, prirodne pogoje itd. Zdaj je ta pojem nekoliko v ozadju. Prav je, da se razvijajo vsi športi, vendar bi moral neki organ le odločiti, v katerih športih naj bi tekmovali v najvišjih tekmovanjih. Nesmiselno je želeti, da bi Kranj imel npr. zveznega ligaša v nogometu, če se vsako leto komaj obdrži v I. zvezni ligi še ljubljanska Olimpija. Večji poudarek bi morali dati v kranjski občini na specifične gorenjske športe. Nespametno je trditi, da hokej Kranju ni potreben. Vsekakor je hokej bolj gorenjski šport kot nogomet. Za nogomet imamo objekt, za hokej oz. drsanje pa ne. Zato bi morali pri izgradnji športnih objektov v prihodnje bolj upoštevati specifičnost določenega športa. Pri programu razvoja bi morali upoštevati podrobnejšo analizo stanja določene panoge, ne pa odločati o nečem brez realnih podatkov. Žal moramo ugotoviti, da vsi športi v Kranju še nimajo enakih pogojev za razvoj, niti tisti, ki imajo določeno tradicijo oz. so značilni prav za gorenjsko regijo.

Posebno vprašanje pri organizaciji kvalitetnih prireditev je propaganda. Priznati je treba, da so redke športne organizacije, ki znajo napraviti privlačno reklamo za svoje prireditve. Lepaki niso vse, niti obvestilo v tisku ali podobno. Pod pojmom propagande je vedno zajeto več prijemov. Nesporno je, da je v zadnjih letih izvedel najboljšo propagando za svoje prireditve vaterpolo klub Triglav. Temu je pripisati tudi obisk na tekmah. Kaj pa ostale zvezne oz. republiške prireditve v Kranju? Propaganda je v glavnem slaba. 20 let spremljam vse športne prireditve v Kranju in zato lahko trdim na osnovi statističnih podatkov, da je obisk gledalcev na prireditvah v zadnjih dveh, treh letih v večini panog kranjskega športa precej padel. NTK Triglav nastopa z žensko ekipo v I. zvezni namiznoteniški ligi. Sobotna in nedeljska dvoboja sta bila na osnovni šoli »Simona Jenka« brez gledalcev, opazili nismo niti članov kluba, vsaj pionirski in pionirjev, da bi navijali za domačo ekipo. Drug primer, ki me je med obiskom športnih prireditev mad zadnjim vikendom v Kranju zbudel k temu pisanju je bila nogometna tekma ZCNL Triglav : Litija. Občutek sem imel, da sem na igrišču v Litiji. Nedvomno je bilo med gledalci več kot polovica navijačev iz Litije.

J. Javornik

mi naporu v teh nekaj tednih do konca letošnjega leta dalo naprave še marsikaj in bi se lahko planu pol milijona ton jekla — lahko vsaj približali, če ga ne bi dosegli. Na seji so poudarili, da je bila produktivnost v obratih nekoliko boljša, da imajo še vedno nekaj težav surovinami, s kupci, ki neredno plačujejo in da bodo prav te probleme poskušali najprej reševati v prihodnjem letu. Med drugim je v jeseniški Železarni porasla odsotnost z dela, medtem, ko so nesreče pri delu upadanju.

D. S.